

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

วิธีการงบประมาณ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจुरะเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๐

วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

อ.พ. ๕๖/๒๕๖๐

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

๑.๑ หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๓ ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. เนื้อหารวม จำนวน ๕๙ มาตรา สรุปสาระสำคัญ ได้ดังนี้

๑) บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่าย หรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่มีระยะเวลาการใช้ได้เกินปีงบประมาณตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า พระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติ โอนงบประมาณรายจ่าย แล้วแต่กรณี

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐ จัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“หนี้” หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของหรือบริการ ไม่ว่าจะเป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้าประกัน การซื้อหรือการจ้าง โดยใช้เครดิตหรือจากการอื่นใด

“เงินจัดสรร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรร ให้จ่าย หรือให้ก่อกำหนดผู้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“หน่วยรับงบประมาณ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับ จัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภาภาษีด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

- (๑) ส่วนราชการ
- (๒) รัฐวิสาหกิจ
- (๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการ

(๔) องค์การมหาชน

(๕) มูลนิธิที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล

(๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และ ให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๒) หมวด ๑ บททั่วไป

๑. กำหนดให้การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลและการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ (ร่างมาตรา ๖)

๒. กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ และการโอนงบประมาณรายจ่าย ให้กระทำได้เฉพาะกรณีมีความจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น (ร่างมาตรา ๗)

๓. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ และให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด (ร่างมาตรา ๘)

๔. กำหนดให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมอบหมายผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบประสานงานเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณนั้น โดยให้แจ้งสำนักงานงบประมาณทราบด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการงบประมาณ (ร่างมาตรา ๙)

๓) หมวด ๒ ลักษณะของงบประมาณ

๑. กำหนดให้งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภา อย่างน้อยต้องมีเอกสารเกี่ยวกับคำแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงิน สำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ผ่านมาแล้ว ปีปัจจุบัน และปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง ซึ่งรวมถึงการแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ รายงานเกี่ยวกับสถานะทางการเงินโดยรวมของรัฐวิสาหกิจ รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณโดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและหนี้ที่เสนอเพิ่มเติม ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณที่ผ่านมาแล้ว และร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ร่างมาตรา ๑๐)

๒. กำหนดให้ในการเสนองบประมาณต่อรัฐสภานั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ตามที่กฎหมายให้อำนาจจัดเก็บอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ขอตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงินส่วนที่ขาดดุลต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลนั้นด้วย และในกรณีที่ต้องมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ (ร่างมาตรา ๑๑)

๓. กำหนดให้ในกรณีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๑๒)

๔. กำหนดให้การเสนองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภา ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยให้แสดงเหตุผลและเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย (ร่างมาตรา ๑๓)

๕. กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม อาจจำแนกเป็น งบประมาณรายจ่ายงบกลาง งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ งบประมาณรายจ่ายบุคลากร งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง และงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย ซึ่งการจำแนกรายจ่ายใดเป็นงบประมาณรายจ่ายตามประเภทที่กำหนดไว้ดังกล่าวข้างต้น ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด (ร่างมาตรา ๑๔)

๖. กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่าย โดยแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นด้วย (ร่างมาตรา ๑๕)

๗. กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ (ร่างมาตรา ๑๖)

๘. กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายบุคลากร ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ (ร่างมาตรา ๑๗)

๙. กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ โดยต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย การจัดทำงบประมาณรายจ่ายข้ามปีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๑๘)

๔) หมวด ๓ อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ

๑. กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณ (ร่างมาตรา ๑๙)

๒. กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณเสนองบประมาณประจำปีต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อย ๓ เดือนก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น (ร่างมาตรา ๒๐)

๓. กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณหรือพนักงาน

เจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสอบ บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้ (ร่างมาตรา ๒๑)

๔. กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณมอบหมายตามมาตรา ๒๑ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๒๒)

๕) หมวด ๔ การจัดทำงบประมาณ

๑. กำหนดให้การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ (ร่างมาตรา ๒๓)

๒. กำหนดให้ในการจัดทำงบประมาณประจำปี ให้สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการกำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี งบประมาณการรายได้ วงเงินงบประมาณรายจ่าย และวิธีการเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือการจัดการในกรณีที่ประมาณการรายได้สูงกว่าวงเงินงบประมาณ กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนและงบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี กำหนดกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลังของรัฐบาลเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ ปี เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่างมาตรา ๒๔)

๕.๑ ส่วนที่ ๑ การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

๑. กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด (ร่างมาตรา ๒๕)

๒. กำหนดให้ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องมีการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ (ร่างมาตรา ๒๖)

๓. กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายและยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด (ร่างมาตรา ๒๗)

๔. กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ โดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๘)

๕. กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด (ร่างมาตรา ๒๙)

๖. กำหนดให้การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ถ้าหน่วยรับงบประมาณมิได้ยื่นภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด หรือยื่นคำขอโดยไม่มีรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ได้ตามที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๓๐)

๕.๒ ส่วนที่ ๒ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

๑. กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก และหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๑)

๒. กำหนดให้เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด (ร่างมาตรา ๓๒)

๖) หมวด ๕ การบริหารงบประมาณรายจ่าย

๑. กำหนดให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๓๓)

๒. กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย (ร่างมาตรา ๓๔)

๓. กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่

มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้ ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะมึผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอนหรือรวมเข้าด้วยกันนั้นไปเป็นส่วนราชการที่รับโอนหรือที่รวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว การโอนงบประมาณรายจ่าย บุคลากรภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ ซึ่งการโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกันและการโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ ให้กระทำได้ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๕)

๔. กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือรายการใดตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๕ (๒) จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ แต่ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณจะอนุมัติมิได้ในกรณีที่เป็นการเพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นแผนงานหรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๖)

๗) หมวด ๖ การควบคุมงบประมาณ

๑. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และเพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๓๗)

๒. กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้มีการใช้จ่ายงบประมาณภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด และในกรณีของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด (ร่างมาตรา ๓๘)

๓. กำหนดให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่มีการโอน หรือได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๙)

๔. กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายหรือตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา ๔๐)

๕. กำหนดให้รายการงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่องหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่องหนี้ผูกพันและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่องหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเพื่อขาด เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่องหนี้ผูกพันภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๔๑)

๖. กำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่องหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายได้ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติการก่องหนี้ผูกพันดังกล่าวแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการก่องหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดในมาตรา ๔๑ ด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๔๒)

๗. กำหนดให้การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น และในกรณีที่ไม่สามารถเบิกเงินจากคลังได้ภายในปีงบประมาณ ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังได้เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่องหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ และได้มีการกักเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว (ร่างมาตรา ๔๓)

๘. กำหนดให้ในกรณีที่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลังให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่องหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกักเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ก็ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกิน ๖ เดือน แต่หากมีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกิน ๖ เดือน (ร่างมาตรา ๔๔)

๙. กำหนดให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก (ร่างมาตรา ๔๕)

๘) หมวด ๗ การประเมินผลและการรายงาน

๘.๑ ส่วนที่ ๑ การประเมินผล

๑. กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณจัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้งบประมาณ โดยในระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้ประกอบด้วย การติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ (ร่างมาตรา ๔๖)

๒. กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย (ร่างมาตรา ๔๗)

๓. กำหนดให้ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณใดไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อทราบ (ร่างมาตรา ๔๘)

๘.๒ ส่วนที่ ๒ การรายงาน

๑. กำหนดให้เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีที่สุดปีนั้นและเงินทุนสำรองจ่ายในราชกิจจานุเบกษาภายใน ๖๐ วัน (ร่างมาตรา ๔๙)

๒. กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่สุดปีรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณทราบภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (ร่างมาตรา ๕๐)

๓. กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณรายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภาภายใน ๓๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น (ร่างมาตรา ๕๑)

๙) หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

- กำหนดโทษแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในหน่วยรับงบประมาณผู้ได้จ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพัน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวนั้น โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดทางอาญา ซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายงบประมาณที่หน่วยรับงบประมาณได้จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น และบุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการฝ่าฝืนด้วย เว้นแต่จะแสดงได้ว่าตนได้กระทำไปโดยสุจริตไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ หรือระเบียบดังกล่าว โดยโทษดังกล่าวข้างต้นไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้น อาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ (ร่างมาตรา ๕๒)

๑๐) บทเฉพาะกาล

๑. กำหนดให้การจัดทำและการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้ดำเนินการ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังไม่แล้วเสร็จในวันก่อน วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะแล้วเสร็จ (ร่างมาตรา ๕๓)

๒. กำหนดให้บทบัญญัติมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง กับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๔)

๓. กำหนดให้ในกรณี ที่หน่วยรับงบประมาณได้มีการก่อหนี้ผูกพันไว้ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบ เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไปได้ (ร่างมาตรา ๕๕)

๔. กำหนดให้บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัย อำนาจแห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ ตามพระราชบัญญัตินี้ และในการดำเนินการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้ดำเนินการ ให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๖)

๕. กำหนดให้บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยในระหว่างนี้ ให้กระทรวงการคลัง มีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ (ร่างมาตรา ๕๗)

๖. กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรณีที่จะมีการโอนงบประมาณรายจ่ายให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แทน (ร่างมาตรา ๕๘)

๗. กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กระทรวงการคลังนำเงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งคลังให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๕๙)

๑.๔ การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

๑.๔.๑ สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการจ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๑.๔.๒ สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องแนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงบประมาณ ได้จัดให้มีการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้^๑

๑) วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงบประมาณได้เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงบประมาณ (www.bb.go.th)

^๑ รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ผ่านเว็บไซต์สำนักงบประมาณ (www.bb.go.th)

๒) จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานคณะกรรมการได้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานประมาณจำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๓) พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

๔) ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น/ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น/คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวมีผู้แสดงความคิดเห็นสรุปได้ ๑๐ ประเด็น
คำถาม ดังนี้

๔.๑) ประเด็นเรื่อง บทนิยาม

ความเห็น

เพิ่มนิยาม

๑) สำนักงานประมาณ หมายความว่า หน่วยงานระดับกรม ภายใต้กระทรวงการคลัง ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๒) ผู้อำนวยการ หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ อยู่ในฐานะตำแหน่งอธิบดี ภายใต้การบังคับบัญชาของปลัดกระทรวงการคลัง

คำชี้แจง

๑) ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. เป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการบริหารจัดการงบประมาณโดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การควบคุมงบประมาณ และการติดตามประเมินผล โดยมี “สำนักงานประมาณ” เป็นหน่วยงานภายใต้การบังคับบัญชาของ “ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ” เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของผู้อำนวยการโดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมฯ ประกอบกับพระราชบัญญัติฉบับนี้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเท่านั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดนิยามของ “สำนักงานประมาณ” อีก

๒) คำว่า “ผู้อำนวยการ” มีความหมายชัดเจนอยู่แล้วในตัวเองว่าหมายถึงผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดฐานะตำแหน่งและสังกัดภายใต้กฎหมายดังกล่าว

๔.๒) ประเด็นเรื่อง หมวด ๔ การจัดทำงบประมาณ

ความเห็น

ร่างพระราชบัญญัติใหม่นี้ มีความสำคัญกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ แต่ในหมวด “การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย” มิได้กำหนดให้หน่วยงานต้องระบุ “ผลสัมฤทธิ์” ไว้เป็นส่วนหนึ่งของคำขอด้วย หมายความว่า สำนักงบประมาณจะเป็นผู้กำหนดผลสัมฤทธิ์เองหรือไม่ และยังไม่ชัดเจนว่าผลสัมฤทธิ์จะส่งผลกระทบต่อวงเงินที่จะจัดสรรให้หน่วยงานหรือไม่และถูกนำไปใช้ในขั้นตอนใดของการพิจารณาจัดสรร

คำชี้แจง

ตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่จัดทำงบประมาณ (มาตรา ๑๙) โดยการจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ และเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ (มาตรา ๒๓) ซึ่งในการกำกับ ควบคุม กฎหมายให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด ดังนั้น การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย การระบุ “ผลสัมฤทธิ์” จะปรากฏอยู่ในหลักเกณฑ์ วิธีการ รายละเอียดและระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด ตามความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๕ โดยในทางปฏิบัติ สำนักงบประมาณได้เวียนแจ้งส่วนราชการให้จัดทำผลสัมฤทธิ์ในคำของบประมาณ และสำนักงบประมาณได้พิจารณาผลสัมฤทธิ์ตามคู่มือ และหลักเกณฑ์ตามที่ผู้อำนวยการกำหนดอยู่แล้ว

๔.๓) ประเด็นเรื่อง มาตรา ๒๖

ความเห็น

การกำหนดว่ารายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติก่อนยื่นคำขอตั้งงบประมาณ ควรมีความชัดเจนของขอบเขตคำว่ารายการ เพราะหากรายการนั้นทำจริงเกินพันล้าน แต่แบ่งแยกการดำเนินงาน (แบ่งเป็น ๒ รายการหรือมากกว่า) หรือแบ่งเฟสแบ่งระยะการดำเนินงาน (แยกรายการไปเริ่มทำหรือผูกพันในปีต่อไป) ทำให้แต่ละรายการไม่เกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท ก็จะหลีกเลี่ยงไม่เสนอคณะรัฐมนตรีก่อนขอตั้งงบประมาณ

คำชี้แจง

ร่างมาตรา ๒๖ กำหนดขึ้นใช้บังคับกับรายการที่จะต้องก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ซึ่งโดยปกติหน่วยรับงบประมาณจะดำเนินการก่อนนี้ผูกพันได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ตามร่างมาตรา ๔๑ แล้ว กรณีร่างมาตรา ๒๖ กำหนดให้รายการที่มีวงเงินตั้งแต่

๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีก่อนขอตั้งงบประมาณ นั้น เพื่อให้เป็นการกำกับและควบคุมภาระผูกพันงบประมาณชั้นตอนหนึ่ง เนื่องจากรายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีที่มีวงเงินเกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท เป็นโครงการขนาดใหญ่มีภาระผูกพันงบประมาณจำนวนมาก โดยให้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเหมาะสมและความพร้อมในการดำเนินการของหน่วยรับงบประมาณไว้ชั้นหนึ่งก่อนที่จะเสนอขอตั้งงบประมาณ

อย่างไรก็ดีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีในแต่ละปีงบประมาณ หน่วยรับงบประมาณจะต้องจัดทำและเสนอขอตั้งงบประมาณตามอำนาจหน้าที่และภารกิจที่กฎหมายกำหนด รวมถึงมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนความมั่นคง นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต กิจกรรม วงเงิน และระยะเวลาดำเนินการที่ครอบคลุมครบถ้วนอย่างชัดเจน ตลอดจนความจำเป็นและเหมาะสม และความพร้อมในทุกมิติเพื่อให้การดำเนินการของหน่วยรับงบประมาณสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดและก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวได้อย่างแท้จริง ดังนั้น เมื่อพิจารณาในภาพรวมของการจัดทำงบประมาณแล้ว กรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะหลีกเลี่ยงรายการก่อนนี้ผูกพันที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป โดยแบ่งแยกการดำเนินงานหรือแบ่งระยะเวลาการดำเนินงานจึงไม่สามารถกระทำได้ภายใต้หลักการดังกล่าว

๔.๔) ประเด็นเรื่อง มาตรา ๒๙

ความเห็น

จากที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณ และต้องยื่นคำขอตั้งงบต่อผู้อำนวยการ หมายความว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั่วประเทศ เกือบ ๘,๐๐๐ แห่งต้องขอตั้งแต่ละแห่งกับสำนักงบประมาณเอง และเสนอขอผ่านเพียงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นั้น

๑) แสดงว่าจะไม่มีหน่วยงานกลางกำกับการบริหารฯ โดยท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถดำเนินการงานโดยของงบประมาณได้ตามความต้องการของตนเอง จะทำให้ขาดมาตรฐาน ไม่เป็นแนวทางเดียวกัน ไม่สอดคล้องต้องตามนโยบายรัฐหรือยุทธศาสตร์โดยรวม

๒) สำนักงบประมาณจะมีแนวทางตั้งงบประมาณให้ได้อย่างเหมาะสม เป็นธรรม และนำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้นจากเดิมอย่างไรและจะกำหนดวงเงินสัดส่วนให้แต่ละแห่งอย่างเหมาะสมอย่างไร ทุกแห่งต้องได้รับงบประมาณใช้ใหม่ ได้รับเท่ากันหรือสัดส่วนมากน้อยกำหนดอย่างไร

๓) จะขาดการบูรณาการที่ดูเหมือน พระราชบัญญัติฉบับนี้ บัญชี อยากให้เป็น สำนักงบประมาณจะบูรณาการงบประมาณในพื้นที่อย่างไร ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นอย่างไร และจะบูรณาการกับงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่เป็นหน่วยรับและขอตั้งงบประมาณเช่นเดียวกันอย่างไร ซึ่งปัจจุบันงบประมาณก็มีซ้ำซ้อนกันอยู่จะแก้ปัญหานี้ได้ได้อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำชี้แจง

๑) กระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ยังคงกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

๒) สำนักงานงบประมาณมีแนวทางการตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไป ตามหลักเกณฑ์ประกาศของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.) ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จะต้องเป็นรายการตามภารกิจถ่ายโอนที่มีความพร้อมตามสัดส่วนที่เหมาะสม

๓) มีการกำหนดแผนบูรณาการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนบูรณาการงบประมาณในมิติพื้นที่สำหรับการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ และจะมีการบูรณาการกับงบประมาณจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดโดยให้มีการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๔.๕) ประเด็นเรื่อง หมวด ๕ การบริหารงบประมาณรายจ่ายมาตรา ๓๖

ความเห็น

ที่ระบุว่า...จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่ได้รับ “อนุมัติ” จากผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ หมายความว่า การโอนทุก “รายการ” ต้องขออนุมัติจากผู้อำนวยการทั้งหมด หรือไม่ เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ใช้คำว่า “อนุญาต” น่าจะมีคำชี้แจงให้ประชาชนทราบว่า มีเจตนารมณ์เปลี่ยนไปจากเดิมอย่างไร

คำชี้แจง

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. มาตรา ๓๖ มีหลักการเดียวกับมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มีวัตถุประสงค์ให้หน่วยงานใช้จ่ายงบประมาณตามที่ได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายนิติบัญญัติโดยมีข้อยกเว้นให้โอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นได้แต่ต้องให้ผู้อำนวยการสำนักงานพิจารณาความจำเป็นและเหมาะสมก่อน ซึ่งเจตนารมณ์ของกฎหมายประสงค์จะมอบอำนาจดังกล่าวให้ผู้อำนวยการสำนักงาน ดังนั้น การที่กฎหมายใช้คำว่า “อนุมัติ” จากเดิมใช้คำว่า “อนุญาต” เพื่อต้องการให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานซึ่งเป็นผู้อนุมัติ

๔.๖) ประเด็นเรื่อง หมวด ๕ การบริหารงบประมาณ

ความเห็น

การบริหารงบประมาณรายจ่าย ควรจะมอบอำนาจให้ส่วนราชการ มีอำนาจบริหารและรับผิดชอบ การปรับเปลี่ยนงบประมาณได้มากขึ้น ด้วยงบประมาณจะตั้งล่วงหน้าก่อนเริ่มปีงบประมาณเกือบ ๑ ปี เมื่อนำมาใช้จ่ายย่อมมีบางส่วนไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ และที่ผ่านมาระเบียบบริหารฯ รวมทั้งมาตรการเร่งรัดเพิ่มประสิทธิภาพก็กำหนดขั้นตอนมากมาย ต้องตกลงขอความเห็นชอบหลายขั้นตอนในทุกเรื่องทุกรายการ มีผลให้งานล่าช้าไปจากที่ควรจะทำให้

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

คำชี้แจง

การบริหารงบประมาณหมวด ๕ กฎหมายกำหนดหลักการที่สำคัญ เอาไว้ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ซึ่งในรายละเอียดมาตรา ๓๓ ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณได้ โดยระบียบดังกล่าวสามารถดำเนินการมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการใช้จ่ายงบประมาณได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๔.๓) ประเด็นเรื่อง หมวด ๖ การควบคุมงบประมาณ มาตรา ๔๒

ความเห็น

มาตรานี้ หมายถึงการเปิดช่องให้มีการอนุมัติจัดสรรรายการ “ผูกพันข้ามปีงบประมาณ” ด้วยอำนาจคณะรัฐมนตรี โดยไม่จำเป็นต้องผ่านสภาใช้หรือไม่ หากใช้ควรกำหนดกรอบวงเงินไว้ด้วยว่าต้องไม่เกิน “...บาท” เพื่อป้องกันฝ่ายบริหารใช้งบประมาณจนเป็นภาระงบประมาณในปีต่อไปมากจนเป็นภาระทางการคลัง

คำชี้แจง

กฎหมายกำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ เท่านั้นจึงสามารถดำเนินการตามมาตรานี้ได้ (ม. ๔๒) ซึ่งร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. มาตรา ๔๒ มีหลักการเดียวกับมาตรา ๒๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ที่กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติก่อนนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เฉพาะกรณีจำเป็นและเร่งด่วน โดยร่างมาตรา ๔๒ ได้เพิ่มถ้อยคำว่า “เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน” ซึ่งเป็นการจำกัดการใช้จ่ายของคณะรัฐมนตรีให้เฉพาะกรณีที่จำเป็นและเร่งด่วน เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยต้องนำกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐตามที่รัฐธรรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มีขึ้นมาพิจารณาประกอบการอนุมัติด้วย

๔.๘) ประเด็นเรื่อง มาตรา ๔๐

ความเห็น

การควบคุมงบประมาณ โดยกำหนดให้การจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินได้โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรร แต่กลับมีข้อยกเว้นบางรายจ่าย โดยเฉพาะรายจ่ายที่ผู้อำนวยการกำหนดนั้น เป็นอย่างไร หรือแสดงว่าหน่วยงานจะเบิกจ่ายได้โดยไม่ต้องมีเงินจัดสรรที่ปกติจะกำหนดรายการวงเงินให้เบิกจ่ายได้ในระบบ GFMS ของกระทรวงคลัง กรณีนี้น่าจะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ ซึ่งคลังจะให้เบิกจ่ายได้อย่างไรโดยไม่มีรายการวงเงินจัดสรร ซึ่งหากจะไปดูแผนปฏิบัติงานจะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นรายการไหนที่กำหนดและหากต้องนำรายการนั้น ๆ ไปขอตกลงกับคลังเพื่อขอเบิกอีก ก็จะเป็นภาระเพิ่มขึ้นตอนและล่าช้า ซึ่งจากเดิมการเบิกจ่ายพัฒนาเป็นอิเล็กทรอนิกส์แล้วแต่กลับต้องมามีขั้นตอนเอกสารอีก

คำชี้แจง

การจ่ายเงินหรือก่อกำหนดผู้ผูกพันให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินได้ โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรร ในกรณีแผนงานบุคลากรภาครัฐและรายจ่ายอื่นที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนดโดยคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรร เนื่องจากเป็นการจัดสรรเงินภายใต้กรอบวงเงินตามจำนวนเงินที่ได้กำหนดไว้ โดยมีข้อผูกพันที่ต้องจ่ายและมีระยะเวลาการใช้จ่ายที่แน่นอนอยู่แล้ว เป็นการลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีความคล่องตัวมากขึ้น

๔.๙) ประเด็นเรื่อง หมวด ๗ การประเมินผลและการรายงาน

ความเห็น

๑) โดยทั่วไปแล้ว "ผลสัมฤทธิ์" ยากต่อการวัดผลและยิ่งยากต่อการวัดผลให้แล้วเสร็จภายในปีที่มีการใช้งบประมาณนั้น เนื่องจากผลสัมฤทธิ์เป็นผลในลักษณะ outcome และ impact ซึ่งคงต้องรอให้มีการใช้จ่ายงบประมาณไปทั้งหมดตามแผน/เป้าหมายระยะหนึ่งก่อน จึงจะสามารถวัดผลสัมฤทธิ์/ผลกระทบได้...การกำหนดให้มีการประเมินช่วงก่อน ระหว่าง และหลัง อาจจะไม่สามารถทำได้จริง

๒) การกำหนดให้หน่วยงานเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ นั้น สำนักงบประมาณมีวิธีใดในการตรวจสอบ/ยืนยัน ว่าผลที่ส่งมานั้นเป็นความจริง/น่าเชื่อถือหรือไม่ และจะนำผลนั้นไปวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีใด

๓) สำนักงบประมาณใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มานานหลายปีแล้ว การกำหนดให้มี "ผลสัมฤทธิ์" ตามร่างนี้ แตกต่างจากระบบผลสัมฤทธิ์เดิมที่สำนักงบประมาณใช้อยู่อย่างไร

๔) การติดตามรายงานผลสัมฤทธิ์ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ เดิมแค่รายงานธรรมดายังไม่ให้กรมต้องกรอกรายงานจำนวนมากอยู่เสมอ ถ้าตามร่างพระราชบัญญัติใหม่สำนักงบประมาณจะสามารถติดตามรายงานผลได้หรือไม่

คำชี้แจง

๑) การวัดผลสัมฤทธิ์จะเป็นการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้สามารถเห็นผลในลักษณะ outcome และ impact ได้ แต่ทั้งนี้สำนักงบประมาณได้จัดวางระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประกอบด้วย (๑) การติดตามและประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ เป็นการประเมินความพร้อม ความต้องการความจำเป็นหรือศักยภาพต่าง ๆ เพื่อกำหนดทิศทางความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ก่อนเริ่มโครงการ (๒) การติดตามและประเมินผลระหว่างการดำเนินโครงการเป็นการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ เน้นประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานของกิจกรรม/โครงการให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มโอกาสความสำเร็จตามเป้าหมาย ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ภายในกรอบเวลาและทรัพยากรที่กำหนดให้มากที่สุด และ (๓) การติดตาม

และประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ เป็นการประเมินเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อศึกษาความยั่งยืนของโครงการ และการบรรลุจุดมุ่งหมายในเชิงผลกระทบของโครงการ ซึ่งจะทำให้เห็นถึงประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๒) การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ในขั้นตอนแรกหน่วยงาน/กระทรวงกำหนดความเชื่อมโยง แสดงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและกำหนดแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และสำนักงบประมาณจัดทำภาพรวมความเชื่อมโยงที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ พร้อมกำหนดให้หน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายเดือน รายไตรมาส ดังนั้น การรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน/กระทรวง ผ่านระบบสารสนเทศ (BB Ev-MIS) โดยระบบดังกล่าวได้เชื่อมโยงผลการเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบ GFMS ของกระทรวงการคลัง ซึ่งจำเป็นต้องยึดถือรายงานผลการดำเนินงานโดยหัวหน้าส่วนราชการ และสำนักงบประมาณได้นำผลรายงานดังกล่าวมาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีเปรียบเทียบกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และค่าเป้าหมายตัวชี้วัดของหน่วยงานที่กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ต่อไป

๓) ที่ผ่านมามีสำนักงบประมาณใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามกระบวนการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด คือ Input – Process – Output – Outcome เป็นสำคัญ ร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับใหม่ สำนักงบประมาณกำหนดให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลผ่านระบบสารสนเทศ BB Ev-MIS ซึ่งการกรอกข้อมูลจำนวนน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับจำนวน ผลผลิต/โครงการ/รายการ ที่แต่ละหน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณ เมื่อหน่วยงานบันทึกข้อมูลในระบบได้ครบถ้วน สำนักงบประมาณจะสามารถใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ เพื่อประกอบการจัดทำงบประมาณ ต่อไป

๔.๑๐) ประเด็นเรื่อง หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

ความเห็น

ระบุครอบคลุมแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ไม่ได้หมายรวมถึงระดับบริหาร/การเมืองใช่หรือไม่ ถ้าใช่... ควรปรับปรุงให้ครอบคลุม เพื่อป้องกันการใช้งบประมาณอย่างไม่เหมาะสม/นโยบายประชานิยมเกินขอบเขตด้วย

คำชี้แจง

กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการ ขั้นตอนในการจัดการงบประมาณ ซึ่งมุ่งเน้นให้การจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณเป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ดังนั้น บทกำหนดโทษจึงกำหนดเฉพาะผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการจัดการงบประมาณ ซึ่งจะไม่สามารถครอบคลุมถึงฝ่ายการเมืองได้ แต่ทั้งนี้ต้องมีบทกำหนดโทษกรณีบุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำผิดดังกล่าวต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำด้วย ซึ่งจะรวมถึงทุกฝ่ายนอกเหนือจากผู้ปฏิบัติงาน ประกอบกับมีกฎหมายอื่นในการกำกับดูแลการกระทำทางการเมืองอยู่แล้ว เช่น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นต้น

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๕) การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชนทางเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) ในหัวข้อ รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) (ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง) แล้ว

๖) การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำ

ร่างกฎหมาย

สำนักงานงบประมาณได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. แล้ว เห็นควรยื่นตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๑.๔.๓ สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. มีดังนี้^๖

ด้านเศรษฐกิจ

ในมิติทางเศรษฐกิจผลกระทบจากการกำหนดวิธีการงบประมาณของประเทศตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. จะช่วยให้การจัดทำงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการทั้งในระดับยุทธศาสตร์ พื้นที่และหน่วยงาน จะช่วยลดความซ้ำซ้อน ประหยัดงบประมาณ เพิ่มความคล่องตัวยืดหยุ่นในการจัดสรรงบประมาณ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณ ส่งผลให้การใช้งบประมาณสามารถขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลเกิดผลเป็นรูปธรรมและส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ การเพิ่มขอบเขตความครอบคลุมงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน จะช่วยให้หน่วยงานพิจารณาใช้จ่ายเงินได้อย่างคุ้มค่าเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด การกำหนดให้มีการประมาณการทางการคลังล่วงหน้า จะช่วยให้ทิศทางการดำเนินนโยบายการคลังมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมถึงภาคต่างประเทศ เกี่ยวกับทิศทางการเงินการคลังของประเทศและการรักษาวินัยทางการเงินการคลังของรัฐบาล ช่วยให้ภาคส่วนดังกล่าวสามารถวางแผนการบริโภค และการลงทุนได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม ลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ สำหรับการกำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรงนั้น นอกจากจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการงบประมาณแล้ว ยังกระตุ้นให้เกิดกิจกรรม

^๖หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

ทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งลดขั้นตอนการจัดสรรงบประมาณทำให้เม็ดเงินลงสู่พื้นที่โดยตรงและทันการณ์ยิ่งขึ้น ส่งผลให้การพัฒนาประเทศโดยรวมเป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งถึง และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างรอบด้าน ซึ่งผลของร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณที่กำหนดกรอบและกระบวนการงบประมาณของประเทศดังกล่าว จะส่งผลให้การจัดทำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของประเทศเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการคลังของประเทศอย่างยั่งยืน

ด้านสังคม

ในมิติทางสังคม ผลกระทบจากการบังคับใช้ร่างกฎหมายดังกล่าวจะช่วยให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเสมอภาคในการรับรู้การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบริการสาธารณะ เพื่อให้ได้รับการอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงบริการสาธารณะของภาครัฐ ส่งผลให้เกิดความโปร่งใสในการจัดการบริการสาธารณะ ตั้งแต่ในขั้นการวางแผนการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการติดตามประเมินผล รวมถึงการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้หน่วยงานมีการสังคมนักยภาพในการวางแผนและการจัดทำงบประมาณ องค์ความรู้ในการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชน การดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานและภาคประชาชน นอกจากนี้ การกำหนดให้มีระบบควบคุมตรวจสอบทางการคลังโดยภาคประชาชนที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส จะเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชันได้อีกทางหนึ่ง

๑.๕ ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

๑. ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. รองรับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการทำให้การจัดสรรงบประมาณ ไม่เกิดความซ้ำซ้อน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรงบประมาณลงในพื้นที่ จะมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเสมอภาคในการรับรู้และเข้าถึงบริการสาธารณะของภาครัฐ เป็นการสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน^๓

๒. ลดความซ้ำซ้อนในการใช้จ่ายงบประมาณและสามารถนำเงินนอกงบประมาณมาวางแผนบูรณาการร่วมกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณ^๔

๓. มีการกำหนดให้มีระบบติดตามประเมินผล ทั้งในระดับประเทศและระดับหน่วยงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีการทำรายงานต่อรัฐสภาทุกปีงบประมาณ^๕

^๓ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ., ข้อ ๕.๔.๑, หน้า ๗.

^๔ เอกสารเดียวกัน, ข้อ ๕.๔.๓, หน้า ๘.

^๕ เอกสารเดียวกัน, ข้อ ๕.๔.๔, หน้า ๘.

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ ของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายรัช ภาสขุ เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางปรียามา ทาระ นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายทศวิณห์ เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางพวงผกา วรศิลป์ เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวอมรรรัตน์ สงเคราะห์ธรรม เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวอลงกรณ์ ต้นเบ็ด เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน
กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๘๘

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้น ข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลด้านกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย - ๑ -
 - ๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย - ๑ -
 - ๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง - ๑ -
 - ๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน - ๙ -
- หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ (Checklist) - ๑๑ -
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
เรื่องเสร็จที่ ๕๕๖/๒๕๖๐ - ๒๒ -
- ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. - ๒๗ -

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ (๑)
- : ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓
ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ (๑๑)
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๗๗๔๘ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (๑๓)
- : ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๑๔)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) (๓๐)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. (๓๖)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของ
ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ
พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ

พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภาิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ เพื่อให้สภาิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

สาระสำคัญ

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

๑.๒ เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณ ของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๕. บทยกเลิกกฎหมาย (ร่างมาตรา ๓)

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒
- (๒) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓
- (๓) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๕) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗
- (๖) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๗) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

๖. บทนิยามศัพท์ (ร่างมาตรา ๔)

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่มีระยะเวลาการใช้ได้เกินปีงบประมาณตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย แล้วแต่กรณี

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่ง ถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุ หรือกรณีอื่นใดที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“หนี้” หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของ หรือบริการ ไม่ว่าจะ เป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้าประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้เครดิต หรือจากการอื่นใด

“เงินจัดสรร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“หน่วยรับงบประมาณ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภาอากาศไทยด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

- (๑) ส่วนราชการ
- (๒) รัฐวิสาหกิจ
- (๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการ
- (๔) องค์การมหาชน
- (๕) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- (๖) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

- (๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
- (๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๗. มาตราการรักษาการ (ร่างมาตรา ๕)

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๘. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

๘.๑ หมวด ๑ บททั่วไป

๘.๑.๑ กำหนดให้การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลและการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ (ร่างมาตรา ๖)

มาตรา ๖ การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลและการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

๘.๑.๒ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ และการโอนงบประมาณรายจ่าย ให้กระทำได้เฉพาะกรณีมีความจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น (ร่างมาตรา ๗)

มาตรา ๗ ให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ

การโอนงบประมาณรายจ่าย ให้กระทำได้เฉพาะกรณีมีความจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

๘.๑.๓ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ และให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด (ร่างมาตรา ๘)

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้อำนวยการ และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ และให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

๘.๑.๔ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมอบหมายผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบประสานงานเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณนั้น โดยให้แจ้งสำนักงานงบประมาณทราบด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการงบประมาณ (ร่างมาตรา ๙)

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมอบหมายผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบประสานงานเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณนั้น โดยให้แจ้งสำนักงานงบประมาณทราบด้วย

๘.๒ หมวด ๒ ลักษณะของงบประมาณ

๘.๒.๑ กำหนดให้งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภา อย่างน้อยต้องมีเอกสารเกี่ยวกับคำแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงิน สำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบัน และปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง ซึ่งรวมถึงการแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ รายงานเกี่ยวกับสถานะทางการเงินโดยรวมของรัฐวิสาหกิจ รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณ และแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณโดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและหนี้ที่เสนอเพิ่มเติม ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว และร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี (ร่างมาตรา ๑๐)

มาตรา ๑๐ งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภา อย่างน้อยต้องมีเอกสารประกอบดังต่อไปนี้

- (๑) คำแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงิน สำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง
- (๒) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบัน และปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย
- (๓) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ
- (๔) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง ซึ่งรวมถึงการแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
- (๕) รายงานเกี่ยวกับสถานะทางการเงินโดยรวมของรัฐวิสาหกิจ
- (๖) รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ โดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ
- (๗) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและหนี้ที่เสนอเพิ่มเติม

- (๘) ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว
 (๙) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๘.๒.๒ กำหนดให้ในการเสนองบประมาณต่อรัฐสภา นั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ตามที่มีกฎหมายให้อำนาจจัดเก็บอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ขอตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงินส่วนที่ขาดดุลต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลนั้นด้วย และในกรณีที่ต้องมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ (ร่างมาตรา ๑๑)

มาตรา ๑๑ ในการเสนองบประมาณต่อรัฐสภา นั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ตามที่มีกฎหมายให้อำนาจจัดเก็บอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ขอตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงินส่วนที่ขาดดุลต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลนั้นด้วย

ในกรณีที่ต้องมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

๘.๒.๓ กำหนดให้ในกรณีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีน (ร่างมาตรา ๑๒)

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีน

๘.๒.๔ กำหนดให้การเสนองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภา ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยให้แสดงเหตุผลและเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย (ร่างมาตรา ๑๓)

มาตรา ๑๓ การเสนองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภา ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยให้แสดงเหตุผลและเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย

วิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

๘.๒.๕ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม อาจจำแนกเป็น งบประมาณรายจ่ายงบกลาง งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ งบประมาณรายจ่ายบุคลากร งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง และงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย ซึ่งการจำแนกรายจ่ายใดเป็นงบประมาณรายจ่ายตามประเภทที่กำหนดดังกล่าวข้างต้น ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนด (ร่างมาตรา ๑๔)

มาตรา ๑๔ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม อาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้

- (๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง
- (๒) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ
- (๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ
- (๔) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร
- (๕) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน
- (๖) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ
- (๗) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง
- (๘) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

การจำแนกรายจ่ายใดเป็นงบประมาณรายจ่ายตามประเภทที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

๘.๒.๖ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่าย โดยแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นด้วย (ร่างมาตรา ๑๕)

มาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่าย โดยแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นด้วย

๘.๒.๗ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ (ร่างมาตรา ๑๖)

มาตรา ๑๖ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ

๘.๒.๘ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายบุคลากร ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ (ร่างมาตรา ๑๗)

มาตรา ๑๗ งบประมาณรายจ่ายบุคลากร ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ

๘.๒.๙ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ โดยต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย และการจัดทำงบประมาณรายจ่ายข้ามปีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ งบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ โดยต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายข้ามปีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๘.๓ หมวด ๓ อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ

๘.๓.๑ กำหนดเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณเกี่ยวกับการจัดการงบประมาณ (ร่างมาตรา ๑๙)

มาตรา ๑๙ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่จัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการงบประมาณ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลังของรัฐบาล เพื่อให้การจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๒๓

(๓) เรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายและสถานะเงินนอกงบประมาณตามแบบและหลักเกณฑ์ พร้อมด้วยรายละเอียดที่ผู้อำนวยการกำหนด

(๔) วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการด้วย

(๕) กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินจัดสรรตามความจำเป็นของการปฏิบัติงาน

(๖) กำหนดระยะเวลาของเงินจัดสรร

(๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๘.๓.๒ กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานงบประมาณเสนองบประมาณประจำปี
ต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อย ๓ เดือนก่อนวันเริ่ม
ปีงบประมาณนั้น (ร่างมาตรา ๒๐)

มาตรา ๒๐ ให้ผู้อำนวยความสะดวกงบประมาณประจำปีต่อนายกรัฐมนตรี
เพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อยสามเดือนก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น

๘.๓.๓ กำหนดให้ผู้อำนวยความสะดวกงบประมาณมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณ
ชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยความสะดวกงบประมาณหรือพนักงานเจ้าหน้าที่
ที่ผู้อำนวยความสะดวกงบประมาณมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสอบสมุด บัญชี เอกสาร และ
หลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้ (ร่างมาตรา ๒๑)

มาตรา ๒๑ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยความสะดวก
ให้หน่วยรับงบประมาณชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยความสะดวกหรือพนักงานเจ้าหน้าที่
ที่ผู้อำนวยความสะดวกมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสอบสมุด บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วย
รับงบประมาณได้

๘.๓.๔ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยความสะดวกงบประมาณมอบหมาย
ตามมาตรา ๒๑ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ร่างมาตรา ๒๒)

มาตรา ๒๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยความสะดวกมอบหมายตามมาตรา ๒๑
เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๘.๔ หมวด ๔ การจัดทำงบประมาณ

๘.๔.๑ กำหนดให้การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงฐานะทางการคลังของประเทศ
ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล
และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่าย
งบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ (ร่างมาตรา ๒๓)

มาตรา ๒๓ การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงฐานะทางการคลังของประเทศ
ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล
และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่าย
งบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

๘.๔.๒ กำหนดให้ในการจัดทำงบประมาณประจำปี ให้สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการกำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี งบประมาณการรายได้ วงเงินงบประมาณรายจ่าย และวิธีการเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือการจัดการในกรณีที่ งบประมาณการรายได้สูงกว่าวงเงินงบประมาณ กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุน และงบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี กำหนดกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลังของรัฐบาล เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ ปี และเมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้ว ให้ผู้อำนวยการสำนักงาน งบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ร่างมาตรา ๒๔)

มาตรา ๒๔ ในการจัดทำงบประมาณประจำปี ให้สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี งบประมาณการรายได้ วงเงินงบประมาณ รายจ่าย และวิธีการเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือการจัดการในกรณีที่ งบประมาณการรายได้ สูงกว่าวงเงินงบประมาณ

(๒) กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนและงบประมาณรายจ่าย เพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) กำหนดกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลัง ของรัฐบาลเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี

เมื่อได้ดำเนินการตาม (๑) แล้ว ให้ผู้อำนวยการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบ

๘.๔.๓ ส่วนที่ ๑ การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

๘.๔.๓.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่ รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการ สำนักงานงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด (ร่างมาตรา ๒๕)

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมาย กำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการ ตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้น ต่อผู้อำนวยการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องแสดงวัตถุประสงค์ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และให้จัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดด้วย

๘.๔.๓.๒ กำหนดให้ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องมีการก่อกำหนดผู้กักเงินงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ (ร่างมาตรา ๒๖)

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องมีการก่อกำหนดผู้กักเงินงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อผู้อำนวยการ

๘.๔.๓.๓ กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายและยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงาน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานกำหนด (ร่างมาตรา ๒๗)

มาตรา ๒๗ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายและยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

๘.๔.๓.๔ กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ โดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๘)

มาตรา ๒๘ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ โดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรีภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามมาตรา ๒๕ ด้วย

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๘.๔.๓.๕ กำหนดให้การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด (ร่างมาตรา ๒๙)

มาตรา ๒๙ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๘.๔.๓.๖ กำหนดให้การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ถ้าหน่วยรับงบประมาณมิได้ยื่นภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด หรือยื่นคำขอโดยไม่มีรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ได้ตามที่เห็นสมควร (ร่างมาตรา ๓๐)

มาตรา ๓๐ การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ถ้าหน่วยรับงบประมาณมิได้ยื่นภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้อำนวยการกำหนด หรือยื่นคำขอโดยไม่มีรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ ให้ผู้อำนวยการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ได้ตามที่เห็นสมควร

๘.๔.๔ ส่วนที่ ๒ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

๘.๔.๔.๑ กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก และหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๑)

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก และหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๘.๔.๔.๒ กำหนดให้เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด (ร่างมาตรา ๓๒)

มาตรา ๓๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

๘.๕ หมวด ๕ การบริหารงบประมาณรายจ่าย

๘.๕.๑ กำหนดให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น (ร่างมาตรา ๓๓)

มาตรา ๓๓ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การบริหารงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

๘.๕.๒ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย (ร่างมาตรา ๓๔)

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ให้หน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้อำนวยการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

๘.๕.๓ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่ มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้ ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอนหรือรวมเข้าด้วยกันนั้นไปเป็นของส่วนราชการที่รับโอนหรือที่รวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ ซึ่งการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกันและการโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ ให้กระทำได้ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๕)

มาตรา ๓๕ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่

(๑) มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้

(๒) ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอนหรือรวมเข้าด้วยกันนั้นไปเป็นของส่วนราชการที่รับโอนหรือที่รวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

(๓) การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน

(๔) การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ

การโอนงบประมาณรายจ่ายตาม (๓) และ (๔) ให้กระทำได้ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๘.๕.๔ กำหนดให้งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือรายการใดตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๕ (๒) จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ แต่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณจะอนุมัติมิได้ในกรณีที่เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นแผนงานหรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๓๖)

มาตรา ๓๖ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือรายการใดตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๕ (๒) จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุมัติมิได้ในกรณีที่เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นแผนงานหรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รายจ่ายรายการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจจัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้อำนวยการโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีจะโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบกลางด้วยกันก็ได้

๘.๖ หมวด ๖ การควบคุมงบประมาณ

๘.๖.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และเพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวด้วย (ร่างมาตรา ๓๗)

มาตรา ๓๗ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และเพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินดังกล่าวด้วย

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณรายจ่าย ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบ บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้ โดยให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

๘.๖.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้มีการใช้จ่ายงบประมาณภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด และในกรณีของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด (ร่างมาตรา ๓๘)

มาตรา ๓๘ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้มีการใช้จ่ายงบประมาณภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

ในกรณีของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

๘.๖.๓ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่มีการโอน หรือได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๙)

มาตรา ๓๙ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่มีการโอน หรือได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้

๘.๖.๔ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายหรือตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น (ร่างมาตรา ๔๐)

มาตรา ๔๐ หน่วยรับงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายหรือตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น

การจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผูกพันตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการตามมาตรา ๓๔ โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากผู้อำนวยการก่อนการจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผูกพัน เว้นแต่กรณีที่เป็นรายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายบุคลากร และรายจ่ายอื่นที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผูกพันได้โดยไม่ต้องขออนุมัติเงินจัดสรร

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วน คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผูกพันงบประมาณรายจ่ายก่อนได้รับเงินจัดสรรตามวรรคหนึ่ง

๘.๖.๕ กำหนดให้รายการงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่องหนี่ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่องหนี่ผูกพันและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่องหนี่ผูกพันงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเพื่อขาด เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่องหนี่ผูกพันภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (ร่างมาตรา ๔๑)

มาตรา ๔๑ รายการงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่องหนี่ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ให้ผู้อำนวยการรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่องหนี่ผูกพันและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่องหนี่ผูกพันงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเพื่อขาด เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่องหนี่ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

๘.๖.๖ กำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณ ก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายได้ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติการก่อหนี้ผูกพันดังกล่าวแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการ ก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายตามระเบียบที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดในมาตรา ๔๑ ด้วยโดยอนุโลม (ร่างมาตรา ๔๒)

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณ ก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายได้

เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติการก่อหนี้ผูกพันตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณ ดำเนินการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดในมาตรา ๔๑ ด้วยโดยอนุโลม

๘.๖.๗ กำหนดให้การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปี งบประมาณใด ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น และในกรณีที่ไม่สามารถเบิกเงิน จากคลังได้ภายในปีงบประมาณ ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังได้เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับ งบประมาณได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการ เบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว (ร่างมาตรา ๔๓)

มาตรา ๔๓ การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น

ในกรณีที่ไม่สามารถเบิกเงินจากคลังได้ภายในปีงบประมาณ ให้ขยายเวลาขอเบิกเงิน จากคลังได้เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ และได้มี การกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว

การขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังตามวรรคสอง ให้ขยายออกไปได้อีกไม่เกิน หกเดือนของปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

๘.๖.๘ กำหนดให้ในกรณีที่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลัง ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่ เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ก็ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกิน ๖ เดือน แต่หากมีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลง กับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกิน ๖ เดือน (ร่างมาตรา ๔๔)

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่เป็นงบบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลัง ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่อนนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ก็ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือน แต่หากมีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

๘.๖.๙ กำหนดให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ในกฎหมายว่าด้วยงบบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก (ร่างมาตรา ๔๕)

มาตรา ๔๕ ให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวนห้าหมื่นล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ในกฎหมายว่าด้วยงบบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก

๘.๗ หมวด ๗ การประเมินผลและการรายงาน

๘.๗.๑ ส่วนที่ ๑ การประเมินผล

๘.๗.๑.๑ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบบประมาณจัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบบประมาณของหน่วยรับงบบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบบประมาณ เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้งบบประมาณ โดยในระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้ประกอบด้วย การติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบบประมาณ (ร่างมาตรา ๔๖)

มาตรา ๔๖ ให้ผู้อำนวยการจัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบบประมาณของหน่วยรับงบบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบบประมาณ เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้งบบประมาณ โดยในระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้ประกอบด้วย การติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบบประมาณ

๘.๗.๑.๒ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผล เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผย ต่อสาธารณชนด้วย (ร่างมาตรา ๔๗)

มาตรา ๔๗ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

๘.๗.๑.๓ กำหนดให้ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ของหน่วยรับงบประมาณไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการสำนักงาน จัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลา ที่กำหนด และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับ หรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อทราบ (ร่างมาตรา ๔๘)

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย ของหน่วยรับงบประมาณไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการจัดทำ ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการ ของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อทราบ

ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามที่เหมาะสม

๘.๗.๒ ส่วนที่ ๒ การรายงาน

๘.๗.๒.๑ กำหนดให้เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ประกาศรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีที่สุดปีและเงินทุนสำรองจ่ายในราชกิจจานุเบกษา ภายใน ๖๐ วัน (ร่างมาตรา ๔๙)

มาตรา ๔๙ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีประกาศรายงานการรับจ่ายเงิน งบประมาณประจำปีที่สุดปีและเงินทุนสำรองจ่ายในราชกิจจานุเบกษาภายในหกสิบวัน

๘.๗.๒.๒ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่สิ้นสุดรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณทราบภายใน ๔๕ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (ร่างมาตรา ๕๐)

มาตรา ๕๐ ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่สิ้นสุดรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อผู้อำนวยการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

๘.๗.๒.๓ กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณรายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภาภายใน ๓๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น (ร่างมาตรา ๕๑)

มาตรา ๕๑ ให้ผู้อำนวยการรายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น

๘.๘ หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

- กำหนดโทษแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยรับงบประมาณผู้ได้จ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพัน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวนั้น โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญา ซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบใช้เงินงบประมาณที่หน่วยรับงบประมาณได้จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น และบุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำดังกล่าว จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการฝ่าฝืนด้วย เว้นแต่จะแสดงได้ว่าตนได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบดังกล่าว โดยโทษดังกล่าวข้างต้นไม่ใช่บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ (ร่างมาตรา ๕๒)

มาตรา ๕๒ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยรับงบประมาณผู้ใดจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวนั้น โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญา ซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายงบประมาณที่หน่วยรับงบประมาณได้จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำตามวรรคหนึ่ง จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการฝ่าฝืนด้วย เว้นแต่จะแสดงได้ว่าตนได้กระทำไปโดยสุจริตไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือระเบียบ

๘.๙ บทเฉพาะกาล

๘.๙.๑ กำหนดให้การจัดทำและการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังไม่แล้วเสร็จในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะแล้วเสร็จ (ร่างมาตรา ๕๓)

มาตรา ๕๓ การจัดทำและการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังไม่แล้วเสร็จในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะแล้วเสร็จ

๘.๙.๒ กำหนดให้บทบัญญัติมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๔)

มาตรา ๕๔ บทบัญญัติมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐใช้บังคับ

๘.๙.๓ กำหนดให้ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้มีการก่องหน้ผูกพันไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้มีการกักเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไปได้ (ร่างมาตรา ๕๕)

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้มีการก่องหน้ผูกพันไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้มีการกักเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไปได้

๘.๙.๔ กำหนดให้บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้ และในการดำเนินการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายใน ๑ ปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๕๖)

มาตรา ๕๖ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๘.๙.๕ กำหนดให้บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยในระหว่างนี้ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ (ร่างมาตรา ๕๗)

มาตรา ๕๗ บรรดา กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยในระหว่างนี้ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้

๘.๙.๖ กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรณีที่จะมีการโอนงบประมาณรายจ่ายให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แทน (ร่างมาตรา ๕๘)

มาตรา ๕๘ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรณีที่จะมีการโอนงบประมาณรายจ่ายให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แทน

๘.๙.๗ กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กระทรวงการคลังนำเงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งคลังให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน (ร่างมาตรา ๕๙)

มาตรา ๕๙ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กระทรวงการคลังนำเงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งคลังให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ
พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*

๑. สรุปความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการจ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้^๑

๒. สรุปการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่องแนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำนักงบประมาณ ได้จัดให้มีการแสดงความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นได้ ดังนี้^๒

๒.๑ วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงบประมาณได้เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงบประมาณ (www.bb.go.th)

๒.๒ จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงบประมาณได้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงบประมาณจำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๒.๓ พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

* เรียบเรียงโดย นายทศวิมล หู่ เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

^๑ บัญชีหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

^๒ รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ระหว่างวันที่

๒.๔ ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น/ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น/คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวมีผู้แสดงความคิดเห็นสรุปได้ ๑๐ ประเด็นคำถาม ดังนี้

๒.๔.๑ ประเด็นเรื่อง บทนิยาม

ความเห็น

เพิ่มนิยาม

๑) สำนักงบประมาณ หมายความว่า หน่วยงานระดับกรม ภายใต้กระทรวงการคลัง ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๒) ผู้อำนวยการ หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อยู่ในฐานะตำแหน่งอธิบดี ภายใต้การบังคับบัญชาของปลัดกระทรวงการคลัง

คำชี้แจง

๑) ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการในการบริหารจัดการงบประมาณโดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การควบคุมงบประมาณ และการติดตามประเมินผล โดยมี “สำนักงบประมาณ” เป็นหน่วยงานภายใต้การบังคับบัญชาของ “ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ” เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของผู้อำนวยการโดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรมฯ ประกอบกับพระราชบัญญัติฉบับนี้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเท่านั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดนิยามของ “สำนักงบประมาณ” อีก

๒) คำว่า “ผู้อำนวยการ” มีความหมายชัดเจนอยู่แล้วในตัวว่าหมายถึงผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดฐานะตำแหน่งและสังกัดภายใต้กฎหมายดังกล่าว

๒.๔.๒ ประเด็นเรื่อง หมวด ๔ การจัดทำงบประมาณ

ความเห็น

ร่างพระราชบัญญัติใหม่นี้ ให้ความสำคัญกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ แต่ในหมวด “การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย” มิได้กำหนดให้หน่วยงานต้องระบุ “ผลสัมฤทธิ์” ไว้เป็นส่วนหนึ่งของคำขอด้วย หมายความว่า สำนักงบประมาณจะเป็นผู้กำหนดผลสัมฤทธิ์เองหรือไม่ และยังไม่ชัดเจนว่าผลสัมฤทธิ์จะส่งผลกระทบต่อวงเงินที่จะจัดสรรให้หน่วยงานหรือไม่และถูกนำไปใช้ในขั้นตอนใดของการพิจารณาจัดสรร

คำชี้แจง

ตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่จัดทำงบประมาณ (มาตรา ๑๙) โดยการจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงฐานะทางการคลัง

ของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ (มาตรา ๒๓) ซึ่งในการกำกับ ควบคุม กฎหมายให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด ดังนั้น การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย การระบุ “ผลสัมฤทธิ์” จะปรากฏอยู่ในหลักเกณฑ์ วิธีการ รายละเอียดและระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด ตามความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๕ โดยในทางปฏิบัติสำนักงบประมาณได้เวียนแจ้งส่วนราชการให้จัดทำผลสัมฤทธิ์ในคำขอของงบประมาณ และสำนักงบประมาณได้พิจารณาผลสัมฤทธิ์ตามคู่มือ และหลักเกณฑ์ตามผู้อำนวยการกำหนดอยู่แล้ว

๒.๔.๓ ประเด็นเรื่อง มาตรา ๒๖

ความเห็น

การกำหนดว่ารายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติก่อนยื่นคำขอตั้งงบประมาณ ควรมีความชัดเจนของขอบเขตคำว่า รายการ เพราะหากรายการนั้นทำจริงเกินพันล้าน แต่แบ่งแยกการดำเนินงาน (แบ่งเป็น ๒ รายการ หรือมากกว่า) หรือแบ่งเฟสแบ่งระยะการดำเนินงาน (แยกรายการไปเริ่มทำหรือผูกพันในปีต่อไป) ทำให้แต่ละรายการไม่เกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท ก็จะหลีกเลี่ยงไม่เสนอคณะรัฐมนตรีก่อนขอตั้งงบประมาณ

คำชี้แจง

ร่างมาตรา ๒๖ กำหนดขึ้นใช้บังคับกับรายการที่จะต้องก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ซึ่งโดยปกติหน่วยรับงบประมาณจะดำเนินการก่อนนี้ผูกพันได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี ตามร่างมาตรา ๔๑ แล้ว กรณีร่างมาตรา ๒๖ กำหนดให้รายการที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีก่อนขอตั้งงบประมาณ นั้น เพื่อให้เป็นการกำกับและควบคุมภาระผูกพันงบประมาณชั้นตอนหนึ่ง เนื่องจากรายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีที่มีวงเงินเกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท เป็นโครงการขนาดใหญ่มีภาระผูกพันงบประมาณจำนวนมาก โดยให้คณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเหมาะสมและความพร้อมในการดำเนินการของหน่วยรับงบประมาณไว้ชั้นหนึ่งก่อนที่จะเสนอขอตั้งงบประมาณ

อย่างไรก็ดีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีในแต่ละปีงบประมาณ หน่วยรับงบประมาณจะต้องจัดทำและเสนอขอตั้งงบประมาณตามอำนาจหน้าที่และภารกิจที่กฎหมายกำหนด รวมถึงมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ แผนความมั่นคง นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึง วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต กิจกรรม วงเงิน และระยะเวลาดำเนินการที่ครอบคลุมครบถ้วน อย่างชัดเจน ตลอดจนความจำเป็นและเหมาะสม และความพร้อมในทุกมิติเพื่อให้การดำเนินการ ของหน่วยรับงบประมาณสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดและก่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวได้อย่างแท้จริง ดังนั้น เมื่อพิจารณาในภาพรวมของการจัดทำงานงบประมาณแล้ว กรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะหลีกเลี่ยง รายการก่อนนี้ผูกพันที่มีวงเงิน ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป โดยแบ่งแยกการดำเนินงานหรือแบ่ง ระยะเวลาการดำเนินงานจึงไม่สามารถกระทำได้ภายใต้หลักการดังกล่าว

๒.๔.๔ ประเด็นเรื่อง มาตรา ๒๙

ความเห็น

จากที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณและ ต้องยื่นคำขอตั้งงบต่อผู้อำนวยการ หมายความว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั่วประเทศ เกือบ ๘,๐๐๐ แห่งต้องขอตั้งแต่ละแห่งกับสำนักงบประมาณเอง และเสนอขอผ่านเพียงรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงมหาดไทย นั้น

๑) แสดงว่าจะไม่มีหน่วยงานกลางกำกับการบริหารฯ โดยท้องถิ่นแต่ละ แห่งสามารถดำเนินการงานโดยของงบประมาณได้ตามความต้องการของตนเอง จะทำให้ขาด มาตรฐาน ไม่เป็นแนวทางเดียวกัน ไม่สอดคล้องต้องตามนโยบายรัฐหรือยุทธศาสตร์โดยรวม

๒) สำนักงบประมาณจะมีแนวทางตั้งงบประมาณให้ได้อย่างเหมาะสม เป็นธรรม และนำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้นจากเดิมอย่างไรและจะกำหนดวงเงินสัดส่วนให้แต่ละแห่ง อย่างเหมาะสมอย่างไร ทุกแห่งต้องได้รับงบประมาณใช้ใหม่ ได้รับเท่ากันหรือสัดส่วนมากน้อย กำหนดอย่างไร

๓) จะขาดการบูรณาการที่ดูเหมือน พระราชบัญญัติฉบับนี้ฉบับนี้ยากให้เป็น สำนักงบประมาณจะบูรณาการงบประมาณในพื้นที่อย่างไร ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่น อย่างไรก็ตาม และจะบูรณาการกับงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่เป็นหน่วยรับและขอตั้ง งบประมาณเช่นเดียวกันอย่างไร ซึ่งปัจจุบันงบประมาณก็มีซ้ำซ้อนกันอยู่จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร

คำชี้แจง

๑) กระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ยังคง กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

๒) สำนักงบประมาณมีแนวทางการตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไป ตามหลักเกณฑ์ประกาศของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.) ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จะต้องเป็นรายการตามภารกิจถ่ายโอนที่มีความพร้อมตามสัดส่วนที่เหมาะสม

๓) มีการกำหนดแผนบูรณาการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนบูรณาการงบประมาณในมิติพื้นที่สำหรับการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ และจะมีการบูรณาการกับงบประมาณจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดโดยให้มีการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๒.๔.๕ ประเด็นเรื่อง หมวด ๕ การบริหารงบประมาณรายจ่ายมาตรา ๓๖

ความเห็น

ที่ระบุว่า...จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่ได้รับ “อนุมัติ” จากผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ หมายความว่า การโอนทุก “รายการ” ต้องขออนุมัติจากผู้อำนวยการทั้งหมด หรือไม่ เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ใช้คำว่า “อนุญาต” น่าจะมีคำชี้แจงให้ประชาชนทราบว่า มีเจตนารมณ์เปลี่ยนไปจากเดิมอย่างไร

คำชี้แจง

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. มาตรา ๓๖ มีหลักการเดียวกับมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มีวัตถุประสงค์ให้หน่วยงานใช้จ่ายงบประมาณตามที่ได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายนิติบัญญัติโดยมีข้อยกเว้นให้โอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นได้แต่ต้องให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณพิจารณาความจำเป็นและเหมาะสมก่อน ซึ่งเจตนารมณ์ของกฎหมายประสงค์จะมอบอำนาจดังกล่าวให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ดังนั้น การที่กฎหมายใช้คำว่า “อนุมัติ” จากเดิมใช้คำว่า “อนุญาต” เพื่อต้องการให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ซึ่งเป็นผู้อนุมัติ

๒.๔.๖ ประเด็นเรื่อง หมวด ๕ การบริหารงบประมาณ

ความเห็น

การบริหารงบประมาณรายจ่าย ควรจะมอบอำนาจให้ส่วนราชการมีอำนาจบริหารและรับผิดชอบ การปรับเปลี่ยนงบประมาณได้มากขึ้น ด้วยงบประมาณจะตั้งล่วงหน้าก่อนเริ่มปีงบประมาณเกือบ ๑ ปี เมื่อนำมาใช้จ่ายย่อมมีบางส่วนไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ และที่ผ่านมาระเบียบบริหารฯ รวมทั้งมาตรการเร่งรัดเพิ่มประสิทธิภาพก็กำหนดขั้นตอนมากมาย ต้องตกลงขอความเห็นชอบหลายขั้นตอนในทุกเรื่องทุกรายการ มีผลให้งานล่าช้าไปจากที่ควรจะทำได้

คำชี้แจง

การบริหารงบประมาณหมวด ๕ กฎหมายกำหนดหลักการที่สำคัญเอาไว้ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ซึ่งในรายละเอียดมาตรา ๓๓ ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณได้ โดยระเบียบดังกล่าวสามารถดำเนินการมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการใช้จ่ายงบประมาณได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๒.๔.๗ ประเด็นเรื่อง หมวด ๖ การควบคุมงบประมาณ มาตรา ๔๒

ความเห็น

มาตรานี้ หมายถึงการเปิดช่องให้มีการอนุมัติจัดสรรรายการ “ผูกพันข้ามปีงบประมาณ” ด้วยอำนาจคณะรัฐมนตรี โดยไม่จำเป็นต้องผ่านสภาหรือไม่ หากใช้ควรกำหนดกรอบวงเงินไว้ด้วยว่าต้องไม่เกิน “...บาท” เพื่อป้องกันฝ่ายบริหารใช้งบประมาณจนเป็นภาระงบประมาณในปีต่อไปมากจนเป็นภาระทางการคลัง

คำชี้แจง

กฎหมายกำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ เท่านั้นจึงสามารถดำเนินการตามมาตรา นี้ได้ (ม. ๔๒) ซึ่งร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. มาตรา ๔๒ มีหลักการเดียวกับมาตรา ๒๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ที่กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติก่อนนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เฉพาะกรณีจำเป็นและเร่งด่วน โดยร่างมาตรา ๔๒ ได้เพิ่มถ้อยคำว่า “เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน” ซึ่งเป็นการจำกัดการใช้จ่ายของคณะรัฐมนตรีให้เฉพาะกรณีที่จำเป็นและเร่งด่วน เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยต้องนำกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มีขึ้นมาพิจารณาประกอบการอนุมัติด้วย

๒.๔.๘ ประเด็นเรื่อง มาตรา ๔๐

ความเห็น

การควบคุมงบประมาณ โดยกำหนดให้การจ่ายเงินหรือก่อนผูกพันให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินได้โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรร แต่กลับมีข้อยกเว้นบางรายจ่าย โดยเฉพาะรายจ่ายที่ผู้อำนวยการกำหนดนั้น เป็นอย่างไร หรือแสดงว่าหน่วยงานจะเบิกจ่ายได้โดยไม่ต้องมีเงินจัดสรรที่ปกติจะกำหนดรายการวงเงินให้เบิกจ่ายได้ในระบบ GFMS ของกระทรวงคลังกรณีนี้ น่าจะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ ซึ่งคลังจะให้เบิกจ่ายได้อย่างไร โดยไม่มีรายการวงเงินจัดสรร ซึ่งหากจะไปดูแผนปฏิบัติงานจะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นรายการไหน

ที่กำหนดและหากต้องนำรายงานนั้น ๆ ไปขอตกลงกับคลังเพื่อขอเบิกอีก ก็จะเป็นภาระเพิ่มขึ้นตอน และล่าช้า ซึ่งจากเดิมการเบิกจ่ายพัฒนาเป็นอิเล็กทรอนิกส์แล้วแต่กลับต้องมีขั้นตอนเอกสารอีก

คำชี้แจง

การจ่ายเงินหรือก่อกำหนดนี้ผูกพันให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินได้ โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรร ในกรณีแผนงานบุคลากรภาครัฐและรายจ่ายอื่นที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดโดยคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรร เนื่องจากเป็นการจัดสรรเงินภายใต้กรอบวงเงินตามจำนวนเงินที่ได้กำหนดไว้โดยมีข้อผูกพันที่ต้องจ่ายและมีระยะเวลาการใช้จ่ายที่แน่นอนอยู่แล้ว เป็นการลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีความคล่องตัวมากขึ้น

๒.๔.๙ ประเด็นเรื่อง หมวด ๗ การประเมินผลและการรายงาน

ความเห็น

๑) โดยทั่วไปแล้ว "ผลสัมฤทธิ์" ยากต่อการวัดผลและยิ่งยากต่อการวัดผลให้แล้วเสร็จภายในปีที่มีการใช้งบประมาณนั้น เนื่องจากผลสัมฤทธิ์เป็นผลในลักษณะ outcome และ impact ซึ่งคงต้องรอให้มีการใช้จ่ายงบประมาณไปทั้งหมดตามแผน/เป้าหมายระยะหนึ่งก่อน จึงจะสามารถวัดผลสัมฤทธิ์/ผลกระทบได้...การกำหนดให้มีการประเมินช่วงก่อน ระหว่าง และ หลัง อาจจะไม่สามารถทำได้จริง

๒) การกำหนดให้หน่วยงานเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ นั้น สำนักงานงบประมาณมีวิธีใดในการตรวจสอบ/ยืนยัน ว่าผลที่ส่งมานั้นเป็นความจริง/น่าเชื่อถือหรือไม่ และจะนำผลนั้นไปวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีใด

๓) สำนักงานงบประมาณใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มานานหลายปีแล้ว การกำหนดให้มี "ผลสัมฤทธิ์" ตามร่างนี้ แตกต่างจากระบบผลสัมฤทธิ์เดิมที่สำนักงานงบประมาณใช้อยู่อย่างไร

๔) การติดตามรายงานผลสัมฤทธิ์ ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ เดิมแค่รายงานธรรมดายังให้กรมต้องกรอกตารางจำนวนมากอยู่เสมอ ถ้าตามร่างพระราชบัญญัติใหม่สำนักงานงบประมาณจะสามารถติดตามรายงานผลได้หรือไม่

คำชี้แจง

๑) การวัดผลสัมฤทธิ์จะเป็นการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้สามารถเห็นผลในลักษณะ outcome และ impact ได้ แต่ทั้งนี้สำนักงานงบประมาณได้จัดวางระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประกอบด้วย (๑) การติดตามและประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ เป็นการประเมินความพร้อม ความต้องการความจำเป็นหรือศักยภาพต่าง ๆ เพื่อกำหนดทิศทางความเหมาะสมและความเป็นไปได้

ก่อนเริ่มโครงการ (๒) การติดตามและประเมินผลระหว่างการดำเนินโครงการเป็นการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ เน้นประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของกิจกรรม/โครงการให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มโอกาสความสำเร็จตามเป้าหมาย ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ภายในกรอบเวลาและทรัพยากรที่กำหนดให้มากที่สุด และ (๓) การติดตามและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ เป็นการประเมินเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อศึกษาความยั่งยืนของโครงการ และการบรรลุจุดมุ่งหมายในเชิงผลกระทบของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๒) การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ในขั้นตอนแรกหน่วยงาน/กระทรวงกำหนดความเชื่อมโยง แสดงผลการดำเนินงานที่ผ่านมาและกำหนดแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และสำนักงบประมาณจัดทำภาพรวมความเชื่อมโยงที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ พร้อมกำหนดให้หน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายเดือน รายไตรมาส ดังนั้น การรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน/กระทรวง ผ่านระบบสารสนเทศ (BB Ev-MIS) โดยระบบดังกล่าวได้เชื่อมโยงผลการเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบ GFMS ของกระทรวงการคลัง ซึ่งจำเป็นต้องยึดถือรายงานผลการดำเนินงานโดยหัวหน้าส่วนราชการ และสำนักงบประมาณได้นำผลรายงานดังกล่าวมาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีเปรียบเทียบกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และค่าเป้าหมายตัวชี้วัดของหน่วยงานที่กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ต่อไป

๓) ที่ผ่านมาสักงบบประมาณใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด คือ Input – Process – Output – Outcome เป็นสำคัญ ร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับใหม่ สำนักงบประมาณกำหนดให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลผ่านระบบสารสนเทศ BB Ev-MIS ซึ่งการกรอกข้อมูลจำนวนน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับจำนวน ผลผลิต/โครงการ/รายการ ที่แต่ละหน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณ เมื่อหน่วยงานบันทึกข้อมูลในระบบได้ครบถ้วน สำนักงบประมาณจะสามารถใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์เพื่อประกอบการจัดทำงบประมาณ ต่อไป

๒.๔.๑๐ ประเด็นเรื่อง หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

ความเห็น

ระบุครอบคลุมแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ไม่ได้หมายรวมถึงระดับบริหาร/การเมืองใช้หรือไม่ ถ้าใช้... ควรปรับปรุงให้ครอบคลุม เพื่อป้องกันการใช้งบประมาณอย่างไม่เหมาะสม/นโยบายประชานิยมเกินขอบเขตด้วย

คำชี้แจง

กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการ ขั้นตอนในการจัดการงบประมาณ ซึ่งมุ่งเน้นให้การจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณเป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ดังนั้น บทกำหนดโทษจึงกำหนดเฉพาะผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการจัดการงบประมาณ ซึ่งจะไม่สามารถครอบคลุมถึงฝ่ายการเมืองได้ แต่ทั้งนี้ต้องมีบทกำหนดโทษกรณีบุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำผิดดังกล่าวต้องร่วมรับผิดชอบผู้กระทำด้วย ซึ่งจะรวมถึงทุกฝ่ายนอกเหนือจากผู้ปฏิบัติงาน ประกอบกับมีกฎหมายอื่นในการกำกับดูแลการกระทำทางการเมืองอยู่แล้ว เช่น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นต้น

๒.๕ การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชนทางเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) ในหัวข้อ รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) (ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง) แล้ว

๒.๖ การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานงบประมาณได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. แล้ว เห็นควรยื่นตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบในการตรากฎหมายอย่างรอบด้าน

ผลกระทบในด้านต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. มีดังนี้^๓

ด้านเศรษฐกิจ

ในมิติทางเศรษฐกิจ ผลกระทบจากการกำหนดวิธีการงบประมาณของประเทศตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. จะช่วยให้การจัดทำงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการทั้งในระดับยุทธศาสตร์ พื้นที่และหน่วยงาน จะช่วยลดความซ้ำซ้อน ประหยัดงบประมาณ เพิ่มความคล่องตัว

^๓หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

ยืดหยุ่นในการจัดสรรงบประมาณ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณ ส่งผลให้
การใช้จ่ายงบประมาณสามารถขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลเกิดผลเป็นรูปธรรมและส่งผลต่อระบบ
เศรษฐกิจตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ การเพิ่มขอบเขต
ความครอบคลุมงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน จะช่วยให้หน่วยงานพิจารณาใช้จ่ายเงิน
ได้อย่างคุ้มค่าเป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด การกำหนดให้มี
การประมาณการทางการคลังล่วงหน้า จะช่วยให้ทิศทางการดำเนินนโยบายการคลังมีความชัดเจน
เป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมถึงภาคต่างประเทศ
เกี่ยวกับทิศทางการเงินการคลังของประเทศและการรักษาวินัยทางการเงินการคลังของรัฐบาล
ช่วยให้ภาคส่วนดังกล่าวสามารถวางแผนการบริโภค และการลงทุนได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม
ลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ สำหรับการกำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดและองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรงนั้น นอกจากจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม
ในกระบวนการงบประมาณแล้ว ยังกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ
ของพื้นที่และความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งลดขั้นตอนการจัดสรร
งบประมาณทำให้เม็ดเงินลงสู่พื้นที่โดยตรงและทันการณ์ยิ่งขึ้น ส่งผลให้การพัฒนาประเทศโดยรวม
เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม ทัวถึง และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างรอบด้าน
ซึ่งผลของร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณที่กำหนดกรอบและกระบวนการงบประมาณของ
ประเทศดังกล่าว จะส่งผลให้การจัดทำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของประเทศเป็นไปตาม
วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการสร้าง
ความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการคลังของประเทศอย่างยั่งยืน

ด้านสังคม

ในมิติทางสังคม ผลกระทบจากการบังคับใช้ร่างกฎหมายดังกล่าวจะช่วยให้ประชาชน
ทุกภาคส่วนมีความเสมอภาคในการรับรู้การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบริการสาธารณะ เพื่อให้
ได้รับการอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงบริการสาธารณะของภาครัฐ ส่งผลให้เกิดความโปร่งใส
ในการจัดการบริการสาธารณะ ตั้งแต่ในขั้นการวางแผนการจัดทำงบประมาณ การบริหาร
งบประมาณ และการติดตามประเมินผล รวมถึงการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ อีกทั้งยังเป็น
การส่งเสริมให้หน่วยงานมีการสังสรรค์ภาพในการวางแผนและการจัดทำงบประมาณ องค์ความรู้
ในการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ที่ใกล้ชิดกับประชาชน การดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงาน
และภาคประชาชน นอกจากนี้ การกำหนดให้มีระบบควบคุมตรวจสอบทางการคลังโดย
ภาคประชาชนที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส จะเป็นกลไกหนึ่งที่จะช่วยลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
ได้อีกทางหนึ่ง

หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
(Checklist)

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

ส่วนราชการหรือหน่วยงานผู้เสนอ สำนักงานงบประมาณ

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๑.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิรูประบบงบประมาณ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีการจัดทำ การบริหารและการควบคุม รวมทั้งการประเมินผลและการรายงาน ผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ และเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๑.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

ด้วยสำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการปฏิรูประบบงบประมาณ เพื่อให้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ตามยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการงบประมาณ การเพิ่มขอบเขตความครอบคลุมงบประมาณ การปรับเพิ่ม บทบาทและขอบเขตการติดตามประเมินผลของสำนักงานงบประมาณ การกำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง ทั้งนี้ ได้มีการปรับปรุงกลไกการดำเนินงานด้าน งบประมาณโดยให้มีความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ และมุ่งเน้นให้มีการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิง ยุทธศาสตร์ เพื่อให้มีการบูรณาการงบประมาณระหว่างหน่วยงานที่สอดคล้องกับภารกิจหลักของหน่วยงาน และภารกิจที่เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่ซ้ำซ้อน มีความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งให้มีการกำหนดกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลัง ของรัฐบาลเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี เพื่อรักษาวินัยทางการคลังในการกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณ รายจ่ายและเพื่อให้ทราบถึงภาระงบประมาณที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือ ในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศและส่งเสริม ให้กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการตัดสินใจมากขึ้น พร้อมทั้งจัดให้มี ระบบควบคุมตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส จึงจำเป็นต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

เพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องใด

เพื่อให้มีกฎหมายวิธีการงบประมาณที่รองรับการจัดการงบประมาณในลักษณะบูรณาการร่วมกันระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในมิติด้านภารกิจของหน่วยงาน (Function) มิติด้านยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาล (Agenda) และมีงบประมาณในเชิงพื้นที่ (Area) อีกทั้งการพิจารณางบประมาณให้ครอบคลุมแหล่งเงินอื่น ของหน่วยงานนอกเหนือจากเงินงบประมาณ รวมถึงการสร้างกลไกการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงาน

และการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์

หากไม่ทำภารกิจนั้นจะมีผลประการใด

ทำให้การปฏิรูประบบงบประมาณมีข้อจำกัด ไม่สามารถที่จะจัดการงบประมาณในลักษณะบูรณาการในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายของรัฐบาลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๓ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีกี่ทางเลือก มีทางเลือกอะไรบ้าง

ไม่มี

แต่ละทางเลือกมีข้อดีข้อเสียอย่างไร

๑.๔ มาตรการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของภารกิจคืออะไร

ปรับปรุงกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดหางบประมาณ การบริหารงบประมาณ การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ โดยการยกเว้นพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ขึ้นใหม่ทั้งฉบับ

๑.๕ ภารกิจนั้นจะแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้เพียงใด

สามารถจัดการงบประมาณของหน่วยงานของรัฐทุกแห่งให้เกิดการบูรณาการร่วมกัน

๑.๖ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจคืออะไร

ทำให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ ไม่ซ้ำซ้อนและเกิดประโยชน์สูงสุด ทำให้บรรลุเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ของงานตามแผนที่กำหนดไว้

ตัวชี้วัดความสัมฤทธิ์ของกฎหมายมีอย่างไร

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่าย เป็นไปตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้

๑.๗ การทำภารกิจสอดคล้องกับพันธกรณีและความผูกพันตามหนังสือสัญญาที่ประเทศไทย

มีต่อรัฐต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศใด ในเรื่องใด

การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นผลดีหรือก่อให้เกิดภาระแก่ประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร

๒. ผู้ทำภารกิจ

๒.๑ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพ ต้นทุน และความคล่องตัวแล้ว เหตุใดจึงไม่ควรให้เอกชนทำภารกิจนี้

เป็นภารกิจที่ไม่สามารถมอบหมายให้เอกชนดำเนินการได้

ภารกิจนี้ควรทำร่วมกับเอกชนหรือไม่ อย่างไร

เป็นภารกิจที่ไม่สามารถทำร่วมกับเอกชนได้

๒.๒ เมื่อคำนึงถึงประสิทธิภาพและประโยชน์ที่เกิดแก่การให้บริการประชาชน

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ได้เพิ่มขอบเขตความครอบคลุมงบประมาณ ทำให้มีการบูรณาการงบประมาณในทุกมิติลดความซ้ำซ้อนในการตั้งงบประมาณและส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีส่วนร่วมโดยตรงในงบประมาณแผ่นดิน ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดประโยชน์สูงสุดอันจะส่งผลเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในภาพรวม

ควรทำภารกิจนี้ร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ เพราะเหตุใด

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. เป็นภารกิจของสำนักงานงบประมาณซึ่งมีหน้าที่จัดทำงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ ไม่สามารถดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่นได้

๒.๓ ภารกิจดังกล่าวหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำ จะได้ประโยชน์แก่ประชาชนมากกว่าหรือไม่

ไม่สามารถมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้

๓. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๓.๑ การจัดทำภารกิจนั้นมีความสอดคล้องกับเรื่องใด อย่างไร

หน้าที่หลักของหน่วยงานของรัฐ (ตามภารกิจพื้นฐาน Function) ในเรื่อง

ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้สำนักงานงบประมาณมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายวิธีการงบประมาณซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารราชการแผ่นดิน จึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานงบประมาณ

หน้าที่ของรัฐและแนวนโยบายแห่งรัฐ

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๖ นโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๖ ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้การใช้จ่ายเงินงบประมาณมีประสิทธิภาพสูงสุด อันถือได้ว่าเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐประการหนึ่ง

ยุทธศาสตร์ชาติ ในเรื่อง

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. สอดคล้องกับร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ด้านที่ ๖ การปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ ข้อ (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ ข้อ (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ให้เป็นธรรมและเป็นสากล ข้อ (๗) ปรับปรุงการบริหารจัดการรายจ่ายของภาครัฐ

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ข้อ ๒.๒.๒๐ การปฏิรูปด้านการคลังและการงบประมาณ โดยปรับระบบการจัดทำค่าของงบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การจัดทำงบประมาณบูรณาการทั้งเชิงประเด็นพัฒนาและเชิงพื้นที่ การติดตามและประเมินผลการใช้จ่ายงบประมาณ

แนวทางการปฏิรูปประเทศ

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปประเทศ ที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ ข้อ ๘ ด้านเศรษฐกิจ (๓) การปฏิรูปประเทศ ปรับปรุงระบบการจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณให้มีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล

๓.๒ การทำภารกิจนั้นสามารถใช้มาตรการทางการบริหารโดยไม่ต้องออกกฎหมายได้หรือไม่
เนื่องจากการกำหนดหลักเกณฑ์ในการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน ซึ่งจะกระทำได้แต่โดยบทบัญญัติของกฎหมาย จึงไม่สามารถดำเนินการโดยใช้มาตรการทางการบริหารได้

ถ้าใช้มาตรการทางการบริหารจะมีอุปสรรคอย่างไร

๓.๓ ในภารกิจนั้น เหตุใดจึงจำเป็นต้องตรากฎหมายในขณะนี้

เนื่องจากสำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการปฏิรูประบบงบประมาณ เพื่อให้การจัดทำงบประมาณ มีการบูรณาการตามแผนการดำเนินงานและแผนงบประมาณร่วมกันอย่างชัดเจน ลดความซ้ำซ้อนของการใช้จ่ายงบประมาณเพิ่มหน่วยรับงบประมาณให้ครอบคลุมจังหวัด กลุ่มจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้งกำหนดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลของหน่วยรับงบประมาณอย่างเป็นรูปธรรม จึงต้องมีกฎหมายรองรับการปฏิรูปดังกล่าว

๓.๔ การใช้บังคับกฎหมายและระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

(ก) การใช้บังคับกฎหมาย

ต้องใช้บังคับพร้อมกันทุกท้องที่ทั่วประเทศ เนื่องจากเป็นกฎหมายทั่วไปที่ต้องบังคับใช้พร้อมกันทั่วทั้งราชอาณาจักร

ททยอยใช้บังคับเป็นท้องที่ ๆ ไป เนื่องจาก

(ข) ระยะเวลาในการใช้บังคับกฎหมาย

ใช้บังคับทันทีที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เนื่องจาก มาตรา ๒ กำหนดให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มีการทอดระยะเวลาในการบังคับใช้เป็นเวลาใด เพราะเหตุใด

ควรกำหนดระยะเวลาการสิ้นสุดไว้ด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓.๕ เหตุใดจึงไม่สมควรตราเป็นกฎในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น

เนื่องจากเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการจัดสรร บริหาร กำกับดูแลงบประมาณของหน่วยงานภาครัฐ จึงไม่สมควรตราเป็นกฎหมายในลักษณะอื่น เช่น ข้อบัญญัติท้องถิ่นฯ

๓.๖ ลักษณะการใช้บังคับ

ควบคุม กำกับ/ติดตาม ส่งเสริม ระบบผสม

เหตุใดจึงต้องใช้ระบบดังกล่าว

เพื่อให้การบริหารและจัดการงบประมาณมีความคล่องตัวภายใต้กรอบวินัยงบประมาณ

๓.๗ การใช้ระบบอนุญาตในกฎหมาย

๓.๗.๑ เพราะเหตุใดจึงกำหนดให้ใช้ในระบบอนุญาต หรือใช้ระบบอื่นที่มีผลเป็นการควบคุม

๓.๗.๒ มีการกำหนดค่าธรรมเนียมการอนุญาตหรือไม่ ถ้ามี มีความจำเป็นอย่างไร
คุ้มค่าต่อภาระที่เกิดแก่ประชาชนอย่างไร

๓.๗.๓ มีหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจในการอนุญาตหรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๔ มีขั้นตอนและระยะเวลาที่แน่นอนในการอนุญาตหรือไม่

๓.๗.๕ มีการเปิดโอกาสให้อุทธรณ์การปฏิเสธคำขอ การให้ยื่นคำขอใหม่หรือไม่ อย่างไร

๓.๗.๖ มีการต่ออายุการอนุญาตหรือไม่

มีการตรวจสอบก่อนการต่อใบอนุญาตหรือไม่

๓.๘ การใช้ระบบคณะกรรมการในกฎหมาย

๓.๘.๑ กฎหมายที่จะตราขึ้นมีการใช้ระบบคณะกรรมการ หรือไม่ มีความจำเป็นอย่างไร

๓.๘.๒ คณะกรรมการที่กำหนดขึ้นมีอำนาจซ้ำซ้อนกับคณะกรรมการอื่นหรือไม่

หากมีความซ้ำซ้อน จะดำเนินการอย่างไรกับคณะกรรมการอื่นนั้น

๓.๘.๓ องค์ประกอบของคณะกรรมการมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือนายกรัฐมนตรี
หรือหัวหน้าส่วนราชการหรือไม่

เหตุใดจึงต้องกำหนดให้บุคคลดังกล่าวเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการ

๓.๙ มีกรอบหรือแนวทางการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่หรือไม่ อย่างไร

-

๓.๑๐ ประเภทของโทษที่กำหนด

- โทษทางอาญา โทษทางปกครอง ระบบผสม
 อื่น ๆ

๓.๑๑ การกำหนดโทษทางอาญาจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายสัมฤทธิ์ผล เพราะเหตุใด

-

๓.๑๒ ความผิดที่กำหนดให้เป็นโทษทางอาญาเป็นความผิดที่มีความร้ายแรงอย่างไร

-

๔. ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

๔.๑ การดำเนินการตามภารกิจในเรื่องนี้มีกฎหมายอื่นในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันหรือไม่
ไม่มี

๔.๒ ในกรณีที่มีกฎหมายขึ้นใหม่ เหตุใดจึงไม่ยกเลิก แก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องเดียวกันหรือทำนองเดียวกันที่มีอยู่

-

๕. ผลกระทบและความคุ้มค่า

๕.๑ ผู้ซึ่งได้รับผลกระทบจากการบังคับใช้กฎหมาย

- ผู้มีหน้าที่ตามร่างกฎหมายหรือที่จะได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมายนั้นโดยตรง หน่วยรับงบประมาณที่ขอหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี
 ผู้ที่อยู่ในพื้นที่อาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

-

๕.๒ ผลกระทบที่เกิดขึ้นแก่บุคคลดังกล่าว

- ด้านเศรษฐกิจ

ในมิติทางเศรษฐกิจ ผลกระทบจากการกำหนดวิธีการงบประมาณของประเทศตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. จะช่วยให้การจัดทำงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น กล่าวคือ การจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการทั้งในระดับยุทธศาสตร์ พื้นที่และหน่วยงาน จะช่วยลดความซ้ำซ้อน ประหยัดงบประมาณ เพิ่มความคล่องตัวยืดหยุ่นในการจัดสรรงบประมาณ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณ ส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณสามารถขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลเกิดผลเป็นรูปธรรมและส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ การเพิ่มขอบเขตความครอบคลุมงบประมาณให้ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน จะช่วยให้หน่วยงานพิจารณาใช้จ่ายเงินได้อย่างคุ้มค่า เป็นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด การกำหนดให้มีการประมาณการทางการคลังล่วงหน้า จะช่วยให้ทิศทางการดำเนินนโยบายการคลังมีความชัดเจนเป็นรูปธรรม ซึ่งจะเป็นการสร้างเชื่อมั่น

ให้ภาคเอกชน ภาคประชาชน รวมถึงภาคต่างประเทศ เกี่ยวกับทิศทางการเงินการคลังของประเทศ และการรักษาวินัยทางการเงินการคลังของรัฐบาล ช่วยให้ภาคส่วนดังกล่าวสามารถวางแผนการบริโภค และการลงทุนได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม ลดการสูญเสียทางเศรษฐกิจ สำหรับการกำหนดให้จังหวัด และกลุ่มจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรงนั้น นอกจากจะเป็น การกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการงบประมาณแล้ว ยังกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง รวมทั้งลดขั้นตอน การจัดสรรงบประมาณทำให้เม็ดเงินลงสู่พื้นที่โดยตรงและทันการณ์ยิ่งขึ้น ส่งผลให้การพัฒนาประเทศ โดยรวมเป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม ทัวถึง และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างรอบด้าน ซึ่งผลของร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณที่กำหนดกรอบและกระบวนการงบประมาณของประเทศ ดังกล่าว จะส่งผลให้การจัดทำพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายของประเทศเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลสัมฤทธิ์ในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และการคลังของประเทศอย่างยั่งยืน

ด้านสังคม

ในมิติทางสังคม ผลกระทบจากการบังคับใช้ร่างกฎหมายดังกล่าวจะช่วยให้ประชาชนทุกภาคส่วน มีความเสมอภาคในการรับรู้ การเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการบริการสาธารณะ เพื่อให้ได้รับการอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงบริการสาธารณะของภาครัฐ ส่งผลให้เกิดความโปร่งใสในการจัดการบริการ สาธารณะ ตั้งแต่ในขั้นการวางแผน การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ และการติดตาม ประเมินผล รวมถึงการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้หน่วยงานมีการส่งเสริม ศักยภาพในการวางแผนและการจัดทำงบประมาณ องค์ความรู้ในการบริหารจัดการในระดับพื้นที่ที่ใกล้ชิด กับประชาชน การดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานและภาคประชาชน นอกจากนี้ การกำหนดให้มี ระบบควบคุมตรวจสอบทางการคลังโดยภาคประชาชนที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส จะเป็นกลไกหนึ่ง ที่ช่วยลดปัญหาทุจริตคอร์รัปชันได้อีกทางหนึ่ง

๕.๓ สิทธิและเสรีภาพของบุคคลในเรื่องใดบ้างที่ต้องถูกจำกัด

การจำกัดนั้นเป็นการจำกัดเท่าที่จำเป็นหรือไม่ อย่างไร

๕.๔ ประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ

๕.๔.๑ ประชาชนจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในเรื่องใด อย่างไร และเพียงใด

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. รองรับการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการ ทำให้การจัดสรรงบประมาณ ไม่เกิดความซ้ำซ้อน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรงบประมาณลงในพื้นที่ จะมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประชาชนทุกภาคส่วนมีความเสมอภาคในการรับรู้และเข้าถึงบริการสาธารณะ ของภาครัฐ เป็นการสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำรงชีวิต ที่ดีขึ้นของประชาชน

หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด

๕.๔.๒ เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใด

การประกอบกิจการเป็นไปโดยสะดวกหรือลดต้นทุนของผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด

ยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้มากน้อยเพียงใด

และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนามากน้อยเพียงใด

๕.๔.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพหรือนวัตกรรมในการปฏิบัติราชการอย่างไร

สามารถลดงบประมาณแผ่นดินได้มากน้อยเพียงใด

ลดความซ้ำซ้อนในการใช้จ่ายงบประมาณและสามารถนำเงินนอกงบประมาณมาวางแผนบูรณาการร่วมกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณ

๕.๔.๔ วิธีและระยะเวลาประเมินผลสัมฤทธิ์ ตลอดจนประโยชน์ที่ประชาชนและสังคมจะได้รับ ได้แก่

มีการกำหนดให้มีระบบติดตามประเมินผล ทั้งในระดับประเทศและระดับหน่วยงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีการทำรายงานต่อรัฐสภาทุกปีงบประมาณ

๖. ความพร้อมของรัฐ

๖.๑ ความพร้อมของรัฐ ใช้อัตรากำลังเดิมที่มีอยู่

(ก) กำลังคนที่คาดว่าจะต้องใช้

(ข) คุณวุฒิและประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ที่จำเป็นต้องมี

(ค) งบประมาณที่คาดว่าจะต้องใช้ในระยะห้าปีแรกของการบังคับใช้กฎหมาย

โดยเป็นงบดำเนินงานจำนวน

และงบลงทุนจำนวน

๖.๒ ในกรณีที่เป็นร่างกฎหมายที่มีผลต่อการจัดตั้งหน่วยงานหรืออัตรากำลัง มีความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตรากำลังและงบประมาณหรือไม่ อย่างไร

๖.๓ วิธีการที่จะให้ผู้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายมีความเข้าใจและพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย

วิธีการสร้างความรับรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนผู้อยู่ภายใต้กฎหมาย

การเข้าถึงข้อมูลของประชาชน

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้รักษาการตามกฎหมาย

๗.๑ มีหน่วยงานอื่นใดที่ปฏิบัติภารกิจซ้ำซ้อนหรือใกล้เคียงกันหรือไม่

ไม่มี

มีข้อเสนอแนะในการดำเนินการกับหน่วยงานนั้นอย่างไร

๗.๒ มีความเกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

๗.๓ มีการบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่ อย่างไร

๗.๔ ผู้รักษาการตามกฎหมาย ได้แก่

นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

การกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้รักษาการตามกฎหมายเนื่องจาก

สำนักงานประมาณ ซึ่งเป็นเจ้าของภารกิจ เป็นส่วนราชการสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชา และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีหน้าที่และอำนาจในการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณ

๘. วิธีการทำงานและตรวจสอบ

๘.๑ ระบบการทำงานที่กำหนดสอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือไม่

เกิดประโยชน์สุขของประชาชน

เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ

ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น

มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์

ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ

มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

๘.๒ การเปิดเผยการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๘.๒.๑ ในกฎหมายมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ของรัฐในเรื่องใดบ้าง

แต่ละขั้นตอนใช้เวลาดำเนินการเท่าใด

๘.๒.๒ หากมีการใช้ดุลยพินิจ การใช้ดุลยพินิจสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและหลักนิติธรรมอย่างไร

๘.๒.๓ ในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ใช้หลักการกระจายอำนาจ หรือมอบอำนาจเพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพอย่างไร

๘.๓ มีระบบการตรวจสอบและคานอำนาจอย่างไร

๘.๓.๑ มีระบบการตรวจสอบการปฏิบัติงานภายในหรือไม่ อย่างไร

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ได้กำหนดให้ระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณเพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้งบประมาณ และให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณด้วย

นอกจากนั้น ได้กำหนดให้มีการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณต่อคณะรัฐมนตรี อีกทั้งให้รายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภา

๘.๓.๒ มีกระบวนการร้องเรียนจากบุคคลภายนอกหรือไม่ อย่างไร

๙. การจัดทำกฎหมายลำดับรอง

๙.๑ ได้จัดทำแผนในการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา ตลอดจนกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรองนั้น หรือไม่

มี

ได้ยกร่างกฎหมายลำดับรองในเรื่องใดบ้าง

๙.๒ มีกรอบในการตราอนุบัญญัติเพื่อป้องกันการขยายอำนาจหน้าที่ของรัฐหรือเพิ่มภาระแก่บุคคลเกินสมควรอย่างไร

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

มีการรับฟังความคิดเห็น ไม่ได้รับฟังความคิดเห็น

สำนักงานงบประมาณจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

- ๑๐.๑ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรืออาจได้รับผลกระทบที่รับฟังความคิดเห็นหน่วยงานภาครัฐ
- สำนักงบประมาณ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- ภาคประชาชน/องค์กรอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ประชาชนที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ
- ประชาชนทั่วไป องค์กรอื่น ได้แก่ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น

- ๑๐.๒ มีการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นต่อประชาชนหรือไม่ อย่างไร
- มีทางเว็บไซต์สำนักงบประมาณ (www.bb.go.th)

- ๑๐.๓ จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและเสนอมาประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

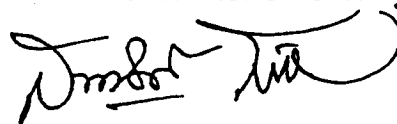
จัดทำ ไม่มีการจัดทำ

ในกรณีจัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น มีสาระสำคัญในเรื่องดังกล่าวต่อไปนี้หรือไม่

- วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น
- จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นแต่ละครั้ง
- พื้นที่ในการรับฟังความคิดเห็น
- ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น
- ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น
- คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็นและการนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

ขอรับรองว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรีฯ และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีฯ แล้ว

ลงชื่อ.....

(นายสมศักดิ์ โชติรัตนศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

สำนักงบประมาณ

กองกฎหมายและระเบียบ

หมายเลขติดต่อ ๐๒ ๒๖๕ ๑๐๕๐

เรื่องเสร็จที่ ๕๕๖/๒๕๖๐

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๙๖๑๘ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปลงความได้ว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙ อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับข้อสังเกตของคณะรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาด้วย แล้วส่งให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาก่อนเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอให้คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณา โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง) และผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียด และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังต่อไปนี้

๑. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานงบประมาณเสนอ

สำนักงานงบประมาณได้เสนอร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ประกอบด้วย ๗ หมวด ๕๒ มาตรา เพื่อรองรับการปฏิรูประบบงบประมาณและการจัดทำงบประมาณที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี โดยมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายต้องคำนึงถึงความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิรูปประเทศ นโยบายรัฐบาล นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งกำลังเงินของแผ่นดิน

(๒) กำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นและความต้องการในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่จะต้องบูรณาการการทำงานร่วมกัน

(๓) กำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งสำนักงานงบประมาณสามารถจัดสรรงบประมาณให้โดยตรงได้

(๔) กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณรายงานสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ เพื่อประกอบการจัดทำงบประมาณ

(๕) กำหนดให้มีการจัดทำงบประมาณบูรณาการ

(๖) กำหนดให้มีการจำแนกงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม นอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจและงบกลาง

(๗) กำหนดให้มีการติดตาม ประเมินผล และการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์ที่จะได้รับจากการใช้งบประมาณ

(๘) กำหนดให้มีการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ โดยให้มีตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานด้านการงบประมาณที่มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์เกี่ยวกับการงบประมาณ

(๙) ปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติบางประการให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

๒. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยมีความเห็นเพิ่มเติมดังนี้

(๑) เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้มีการเพิ่มภารกิจของสำนักงบประมาณในการจัดทำงบประมาณระยะปานกลางและระยะยาว การจัดทำงบประมาณเชิงพื้นที่ การจัดทำงบประมาณบูรณาการ และการประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณ ดังนั้น เพื่อเป็นการรองรับภารกิจที่มีความซับซ้อนและเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริงและเพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบซึ่งส่งผลให้การใช้จ่ายงบประมาณของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น จึงเห็นควรที่ในระยะแรก คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาปรับปรุงรูปแบบการทำงานของสำนักงบประมาณให้เป็นไปในลักษณะของคณะกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญ และมีองค์ประกอบจากหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบครอบคลุมภารกิจที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฯ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นต้น ทั้งนี้ ในระยะต่อไปควรมีกฎหมายรองรับคณะกรรมการดังกล่าวด้วย

(๒) สำนักงบประมาณควรพิจารณาศึกษาและทบทวนขอบเขตความรับผิดชอบและแนวทางการทำงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างรอบคอบ และให้สอดคล้องกับแนวทางการกระจายอำนาจที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างศักยภาพและประสิทธิภาพให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๓) ในการปรับปรุงเงินทุนสำรองจ่ายเพื่อนำไปสมทบจ่ายจากวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ตั้งไว้จากเดิม ๑๐๐ ล้านบาท เป็น ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท นั้น เห็นควรให้มีการพิจารณาทบทวนความจำเป็นและเหมาะสมของวงเงิน เนื่องจากวงเงินใหม่เป็นวงเงินที่เพิ่มขึ้นจากที่กำหนดไว้ค่อนข้างมาก รวมทั้งในช่วงที่ผ่านมา ยังไม่มีการใช้ประโยชน์จากวงเงินดังกล่าว และยังไม่มีความชัดเจนในหลักเกณฑ์การใช้เงิน

๒.๒ กระทรวงมหาดไทยเห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ โดยมีข้อสังเกตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

(๑) ในกระบวนการจัดทำค่าของงบประมาณ ควรให้ความสำคัญในกระบวนการพัฒนาทั้งเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาและกลั่นกรองงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้กรอบวงเงินภาพรวมของกระทรวงมหาดไทย โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงในเชิงการกำกับดูแล ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารราชการส่วนกลาง

ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่น ซึ่งหากให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งเสนองบประมาณได้เอง จะทำให้การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์หรือนโยบายของรัฐบาลขาดความเป็นเอกภาพในการบริหารราชการ

(๒) โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีจำนวนมาก หากให้แต่ละแห่งเสนองบประมาณเอง จะเป็นภาระงานทั้งขั้นตอนการรวบรวมและการพิจารณา รวมถึงควบคุมวงเงินงบประมาณในภาพรวมอาจเกิดปัญหาการตั้งงบประมาณซ้ำซ้อนกับหน่วยราชการอื่น ๆ

(๓) กรณีเงินนอกงบประมาณ จะต้องไม่รวมถึงเงินนอกงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ เงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เงินกองทุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะเป็นรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสัดส่วนชัดเจน แยกออกจากรายได้ของรัฐบาล ตามมาตรา ๓๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ อีกทั้งเงินดังกล่าวเป็นเงินที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๓ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติฯ และมีความเห็นเพิ่มเติมว่า หากสามารถกำหนดความชัดเจนในเรื่องของการขอตั้งงบประมาณในกรอบนโยบายความมั่นคงแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนการทำงานด้านความมั่นคงที่ต้องเชื่อมโยงกับการทำงานระดับท้องถิ่นและกระทรวงหรือกรม ภายใต้โครงการหรือแผนงานเดียวกัน จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

๓. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. แล้ว สรุปผลการพิจารณาได้ ดังนี้

๓.๑ บทนิยาม (ร่างมาตรา ๔)

(๑) แก้อธิบายคำว่า “หน่วยรับงบประมาณ” โดยกำหนดให้หมายความถึงหน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภาอากาศไทย ด้วย เนื่องจากสภาอากาศไทยสามารถเสนอขอรับงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของนายกรัฐมนตรีได้ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยสภาอากาศไทย พระพุทธศักราช ๒๕๖๑ และได้เพิ่มเติมนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ให้ครอบคลุมถึงหน่วยงานของรัฐทุกประเภทที่จะเป็นหน่วยรับงบประมาณตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) แก้อธิบายคำว่า “ส่วนราชการ” โดยกำหนดเพิ่มเติมให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ที่ในมาตรา ๕๒ ได้บัญญัติให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และตัดนิยามคำว่า “จังหวัดและกลุ่มจังหวัด” ออก

(๓) แก้อธิบายคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ให้หมายความถึง ๑) องค์กรของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ และ ๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม ๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ เนื่องจากเฉพาะรัฐวิสาหกิจตาม ๑) และ ๒) เท่านั้นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณที่จะขอหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของรัฐตามร่างพระราชบัญญัตินี้ โดยตัด (ค) (ง) และ (จ) ของร่างฯ เดิมออก เนื่องจากเป็นนิติบุคคลเอกชนที่ตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจทางพาณิชย์หรืออุตสาหกรรม หรือเพื่อค้าหากำไร จึงไม่สมควรที่จะกำหนดให้เป็นหน่วยงานที่ขอหรือ

รับจัดสรรงบประมาณจากรัฐ หากกรณีมีความจำเป็นต้องดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน ก็สมควรที่จะดำเนินการตามวิธีการของกฎหมายเอกชนที่เกี่ยวข้อง

(๕) ตัดนิยามคำว่า “ยุทธศาสตร์ชาติ” ออก เนื่องจากไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดไว้ และนำบทนิยามคำว่า “งบประมาณบูรณาการ” ไปบัญญัติไว้ในเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฯ แทน

๓.๒ ได้จัดโครงสร้างของร่างพระราชบัญญัติฯ ใหม่ โดยแบ่งออกเป็น ๘ หมวด ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ หมวด ๑ บททั่วไป (ร่างมาตรา ๖ - ร่างมาตรา ๙)

กำหนดให้การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณ การควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลและการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมถึงการกำหนดหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณในการใช้จ่ายงบประมาณ และกำหนดหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณในการควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้

๓.๒.๒ หมวด ๒ ลักษณะของงบประมาณ (ร่างมาตรา ๑๐ - ร่างมาตรา ๑๘)

กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม การจำแนกประเภทของงบประมาณ และการอธิบายลักษณะของงบประมาณรายจ่ายบกลาง งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และงบประมาณรายจ่ายบุคลากร รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนองบประมาณรายจ่ายข้ามปี

๓.๒.๓ หมวด ๓ อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ (ร่างมาตรา ๑๙ - ร่างมาตรา ๒๒)

ได้แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการให้สอดคล้องกับเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฯ และแนวทางปฏิบัติในปัจจุบัน

๓.๒.๔ หมวด ๔ การจัดทำงบประมาณ (ร่างมาตรา ๒๓ - ร่างมาตรา ๓๒)

(๑) ปรับปรุงให้การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และการกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

(๒) กำหนดให้สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำงบประมาณ โดยให้ดำเนินการร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการขอตั้งงบประมาณรายจ่าย โดยแบ่งออกเป็น ส่วนที่ ๑ การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย มีการกำหนดบทบัญญัติเพิ่มเติมในเรื่องของการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยในการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย และส่วนที่ ๒ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการเพิ่มเติม โดยให้จัดทำแผนงานบูรณาการเสนอให้คณะรัฐมนตรีอนุมัติ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการงบประมาณ จึงควรกำหนดให้เป็นภารกิจของหน่วยงานผู้ปฏิบัติ ซึ่งได้แก่ สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก โดยดำเนินการร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนการกำหนดทิศทาง นโยบายหรือกรอบการดำเนินการเกี่ยวกับการงบประมาณในภาพรวม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐในร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.

๓.๓.๒ ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและกระทรวงมหาดไทยเกี่ยวกับการกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณากำหนดให้อยู่ภายใต้กรอบตามร่างรัฐธรรมนูญที่ผ่านความเห็นชอบการออกเสียงประชามติ โดยกำหนดให้เป็นการจัดงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ สำหรับการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไป ได้กำหนดให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย เพื่อให้การพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีความเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติฯ และแก้ไขถ้อยคำและวรรคตอนในร่างพระราชบัญญัติฯ ให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๖๐

ข้อดีของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.*

เพื่อให้มีกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการปฏิรูประบบงบประมาณและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมีการจัดการบริหารและการควบคุม รวมทั้งการประเมินผลและการรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพและเป็นมาตรฐานเดียวกัน

สำนักงบประมาณได้ดำเนินการปฏิรูประบบงบประมาณ เพื่อให้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการงบประมาณ การเพิ่มขอบเขตความครอบคลุมงบประมาณ การปรับเพิ่มบทบาทและขอบเขตการติดตามประเมินผลของสำนักงบประมาณ การกำหนดให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง ทั้งนี้ ได้มีการปรับปรุงกลไกการดำเนินงานด้านงบประมาณโดยให้ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ และมุ่งเน้นให้มีการจัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้มีการบูรณาการงบประมาณระหว่างหน่วยงานที่สอดคล้องกับภารกิจหลักของหน่วยงานและภารกิจที่เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลทำให้การใช้จ่ายงบประมาณไม่ซ้ำซ้อน มีความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งให้มีการกำหนดกรอบประมาณการรายจ่ายประมาณการรายรับ และฐานะการคลังของรัฐบาลเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี เพื่อรักษาวินัยทางการคลังในการกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายและเพื่อให้ทราบถึงภาระงบประมาณที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศและส่งเสริมให้กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการตัดสินใจมากขึ้น พร้อมทั้งจัดให้มีระบบควบคุมตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส จึงจำเป็นต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.^๑

* เรียบเรียงโดย นายทศวิทย์ เกียรติทัตต์ วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย

^๑ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ., ข้อ ๑.๑ และข้อ ๑.๒, หน้า ๑.

และเมื่อร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายแล้ว จะมีข้อดี คือ

๑. ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. รองรับการจัดหางบประมาณ ในลักษณะบูรณาการทำให้การจัดสรรงบประมาณ ไม่เกิดความซ้ำซ้อน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดสรรงบประมาณลงในพื้นที่ จะมีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ประชาชนทุกภาคส่วน มีความเสมอภาคในการรับรู้และเข้าถึงบริการสาธารณะของภาครัฐ เป็นการสนับสนุนให้เกิด การมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน^๒

๒. ลดความซ้ำซ้อนในการใช้จ่ายงบประมาณและสามารถนำเงินนอกงบประมาณ มาวางแผนบูรณาการร่วมกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณ^๓

๓. มีการกำหนดให้มีระบบติดตามประเมินผล ทั้งในระดับประเทศและระดับ หน่วยงานที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน และมีการทำรายงานต่อรัฐสภาทุกปีงบประมาณ^๔

^๒ หลักเกณฑ์ในการตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ., ข้อ ๕.๔.๑, หน้า ๗.

^๓ เอกสารเดียวกัน, ข้อ ๕.๔.๓, หน้า ๘.

^๔ เอกสารเดียวกัน, ข้อ ๕.๔.๔, หน้า ๘.

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒
- : ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓
ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕
- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ นร ๐๕๐๓/๓๗๗๔๘ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
- : ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

(๑)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๐๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒
เป็นปีที่ ๑๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของสภาผู้แทนราษฎรในฐานพระราชบัญญัติต่อไป

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๐๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๔๙๙
บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้
หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่ายหรือให้
ก่อหนี้ผูกพันได้ ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่าย

“งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่ใช้ได้เกิน
ปีงบประมาณ ตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่งถึงวันที่
๓๐ กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

“หนี้” หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของหรือบริการ ไม่ว่าจะ เป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้าประกัน การซื้อหรือการจ้างโดยใช้เครดิต หรือจากการอื่นใด

“เงินประจำงวด” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่ายหรือให้ก่อหนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ แต่ไม่รวมตลอดถึงรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(ก) องค์การของรัฐบาลหรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(ข) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ค) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(ง) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ค) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

(จ) บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการและ/หรือรัฐวิสาหกิจตาม (ง) และ/หรือ (ก) และ/หรือ (ข) และ/หรือ (ค) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละห้าสิบ

“คลัง” หมายความว่า คลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากของกระทรวงการคลังที่ธนาคารแห่งประเทศไทยด้วย

“เงินทรองราชการ” หมายความว่า เงินที่กระทรวงการคลังจ่ายและอนุญาตให้ส่วนราชการมีไว้ตามจำนวนที่เห็นสมควร เพื่อทรองเป็นค่าใช้จ่ายตามระเบียบหรือข้อบังคับของกระทรวงการคลัง

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕^๒ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ ตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับสำนักนายกรัฐมนตรี หรือกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ

^๒ มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๓)

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๖ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่จัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) เรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายตามแบบและหลักเกณฑ์ พร้อมด้วยรายละเอียดตามที่ผู้อำนวยการกำหนด
- (๒) วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ
- (๓) กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินประจำงวดตามความจำเป็นของการปฏิบัติงานและตามกำลังเงินของแผ่นดิน
- (๔) กำหนดระยะเวลาของเงินประจำงวด

มาตรา ๗ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสอบสรุพสมุด บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

เพื่อประโยชน์แห่งวรรคก่อน ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายเป็นเจ้าของพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

หมวด ๒

ลักษณะของงบประมาณ

มาตรา ๘ งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภานั้น โดยปกติให้ประกอบด้วย

- (๑) คำแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงินสาระสำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง
- (๒) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบันและปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย
- (๓) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ
- (๔) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง
- (๕) รายงานเกี่ยวกับการเงินของรัฐวิสาหกิจ
- (๖) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและที่เสนอขอ

เพิ่มเติม

- (๗) รายงานการรับจ่ายเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อช่วยราชการ
- (๘) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

มาตรา ๙ ในการเสนองบประมาณนั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ตามอำนาจกฎหมายที่มีอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ขอตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงินส่วนที่ขาดต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลนั้นในทางที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

มาตรา ๙ ทวิ^๓ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมใช้บังคับแล้ว หรือเมื่อมีกรณีที่ต้องใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนตามมาตรา ๑๖ ถ้ารายจ่ายสูงกว่ารายได้ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินได้ตามความจำเป็น แต่กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม การกู้เงินตามมาตรา^๔นี้ในปีหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกิน

(๑) ร้อยละสี่สิบของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วมา แล้วแต่กรณี กับอีก

(๒) ร้อยละแปดสิบของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับชำระคืนต้นเงินกู้ การกู้เงินตามวรรคหนึ่ง จะใช้วิธีออกตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ตราสารอื่น หรือทำสัญญา^๕ก็ได้

การออกตั๋วเงินคลังให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยตั๋วเงินคลัง แต่การออกพันธบัตรหรือตราสารอื่น หรือการทำสัญญา^๕ ต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีก่อน

การออกพันธบัตรหรือตราสารอื่น ให้กระทรวงการคลังประกาศจำนวนเงินที่จะกู้ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลา^๖ เงื่อนไข และวิธีการต่าง ๆ ในการออกพันธบัตรหรือตราสารนั้น ในกรณีทำสัญญา^๕ ให้กระทรวงการคลังประกาศจำนวนเงินที่ได้^๖ ผู้ให้^๖ อัตราดอกเบี้ย ระยะเวลา^๖ และสาระสำคัญอื่น ๆ ในสัญญา^๕นั้น

ประกาศกระทรวงการคลังตามความในวรรคสี่ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๐^๔ งบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งจะมีงบกลางแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจก็ได้ และจะกำหนดให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในงบกลางนั้นด้วยก็ได้

มาตรา ๑๑ งบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ การตั้งงบประมาณรายจ่ายข้ามปี^๖นี้ ต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย

หมวด ๓

การจัดทำงบประมาณ

มาตรา ๑๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ผู้หนึ่งเป็นเจ้าหน้าที่งบประมาณ มีหน้าที่เกี่ยวกับงบประมาณของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้น

^๓ มาตรา ๙ ทวิ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗

^๔ มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ หรือรัฐมนตรีซึ่งตามกฎหมายให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นงบประมาณประจำปีของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจนั้นต่อผู้อำนวยการ ภายในเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

ในกรณีรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดของส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจเจ้าของทุน เป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบตามความในวรรคก่อน งบประมาณประจำปีนั้น ถ้ามิได้ยื่นภายในกำหนดเวลาตามความในสองวรรคแรก ผู้อำนวยการอาจพิจารณาการตั้งงบประมาณประจำปีตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๔^๕ รายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลังก็ดี หรือรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ ก็ดี ให้แยกตั้งไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหากในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย และให้ถือว่าเป็นรายจ่ายของปีงบประมาณที่ได้จ่ายเงินคงคลังหรือเงินทุนสำรองจ่ายนั้น ๆ ไป

มาตรา ๑๕ ให้ผู้อำนวยการเสนองบประมาณประจำปีต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อยสองเดือนก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น

มาตรา ๑๖ ถ้าพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรี

มาตรา ๑๗ ในกรณีจำเป็นจะต้องจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี คณะรัฐมนตรีอาจเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภาได้ และให้แสดงถึงเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย

การจัดทำงบประมาณเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด ๔

การโอนงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๑๘^๖ รายจ่ายที่กำหนดไว้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใด ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ดี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก็ดี จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจอื่นมิได้ เว้นแต่

(๑) มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้

(๒) ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอน

^๕ มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

^๖ มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

หรือรวมเข้าด้วยกันนั้นไปเป็นส่วนราชการหรือหน่วยงานที่รับโอนหรือที่รวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

มาตรา ๑๙^๗ ใช้จ่ายที่กำหนดไว้ในรายการใด สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม พระราชบัญญัติโอนเงินงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๑๘ (๒) จะโอนหรือนำไปใช้ในรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุญาตมิได้ในกรณีที่เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นงาน หรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รายจ่ายรายการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในงบกลาง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็น

ในกรณีจำเป็นผู้อำนวยการโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีจะโอนรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบเดียวกันก็ได้

มาตรา ๒๐ การใช้รายจ่ายสำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจที่กำหนดไว้ในแต่ละรายการตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ดี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก็ดี ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด ๕

การควบคุมงบประมาณ

มาตรา ๒๑ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมงบประมาณ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) จัดให้มีการประมวลบัญชีการเงินแผ่นดิน
- (๒) กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
- (๓) จัดให้มีการตรวจเอกสารการขอเบิกเงิน การจ่ายเงินและการก่องหนผู้กพัน ตลอดจนเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการนำเงินส่งคลัง
- (๔) กำหนดและควบคุมระบบบัญชี แบบรายงาน และเอกสารเกี่ยวกับการรับจ่ายเงินและหนี้
- (๕) กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยเงินตรองราชการ ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

^๗ มาตรา ๑๙ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสมุดบัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

เพื่อประโยชน์แห่งวรรคก่อน ให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย^๔

มาตรา ๒๓ ยกเว้นกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ ตริ ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจจะจ่ายเงินหรือก่อก่อนนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่ได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น และห้ามมิให้จ่ายเงินหรือก่อก่อนนี้ผูกพันตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม จนกว่าจะได้รับอนุมัติเงินประจำงวดแล้ว

รายจ่ายใดมีจำนวนและระยะเวลาการจ่ายเงินที่แน่นอน ผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้ส่วนราชการจ่ายเงินโดยไม่ต้องขออนุมัติเงินประจำงวดก็ได้

เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ใช้บังคับแล้ว ให้สำนักงบประมาณรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายซึ่งจะต้องก่อก่อนนี้ผูกพันและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่อก่อนนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อไป พร้อมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเผื่อขาด เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่อก่อนนี้ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติดังกล่าวใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนและมีใช้กรณีตามวรรคสองหรือวรรคสาม คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจจ่ายเงินหรือก่อก่อนนี้ผูกพันตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมก่อนได้รับเงินประจำงวด หรืออนุมัติให้ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจก่อก่อนนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมได้

มาตรา ๒๓ ทวิ^๕ ส่วนราชการใด ๆ นอกจากกระทรวงการคลังจะทำการก่อก่อนนี้ผูกพันที่เป็นการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันมิได้ เว้นแต่ในกรณีที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ ตริ

มาตรา ๒๓ ตริ^๖ รัฐวิสาหกิจที่ไม่ใช่นิติบุคคล ถ้ามีความจำเป็นต้องกู้ยืมเงินเพื่อใช้ดำเนินการ ให้กระทรวงเจ้าสังกัดมีอำนาจกู้ยืมให้ได้ตามเงื่อนไขดังนี้

(๑) ในกรณีกู้ยืมเงินเพื่อการลงทุน รัฐวิสาหกิจนั้นจะต้องเสนอแผนงานลงทุนให้คณะกรรมการบริหารสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติพิจารณาก่อน

^๔ มาตรา ๒๒ วรรคสอง เพิ่มโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑

^๕ มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔

^๖ มาตรา ๒๓ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

^๗ มาตรา ๒๓ ตริ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗

(๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ และถ้าเป็นจำนวนเงินเกินกว่าห้าล้านบาท จะต้องได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีอีกด้วย

เงินที่ได้รับจากการกักขังตามมาตรานี้ ให้จ่ายแก่รัฐวิสาหกิจนั้น เพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

มาตรา ๒๔^{๑๒} บรรดาเงินที่ส่วนราชการได้รับเป็นกรรมสิทธิ์ไม่ว่าจะได้รับตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับ หรือได้รับชำระตามอำนาจหน้าที่หรือสัญญา หรือได้รับจากการให้ใช้ทรัพย์สิน หรือเก็บดอกผลจากทรัพย์สินของราชการ ให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินนั้น นำส่งคลังตามระเบียบหรือข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดเป็นอย่างอื่น

ส่วนราชการใดได้รับเงินที่มีผู้มอบให้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการนั้นใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี หรือได้รับเงินที่เกิดจากทรัพย์สินซึ่งมีผู้มอบให้เพื่อหาดอกผลใช้จ่ายในกิจการของส่วนราชการนั้นก็ดี ให้ส่วนราชการนั้นจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพันภายในวงเงินที่ได้รับนั้นได้ และไม่ต้องนำส่งคลัง

ในกรณีส่วนราชการได้รับเงินตามโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือกับรัฐบาลต่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ องค์การระหว่างประเทศอื่นใด หรือบุคคลใดไม่ว่าจะเป็นเงินให้กู้หรือให้เปล่า รวมทั้งเงินที่ส่วนราชการได้รับสืบเนื่องจากโครงการช่วยเหลือหรือร่วมมือเช่นว่านั้น รัฐมนตรีจะกำหนดเป็นอย่างอื่นโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้

รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ส่วนราชการที่ได้รับเงินในกรณีต่อไปนี้ นำเงินนั้นไปใช้จ่ายโดยไม่ต้องนำส่งคลังก็ได้ คือ^{๑๓}

(๑) เงินที่ได้รับในลักษณะค่าชดใช้ความเสียหายหรือสิ้นเปลืองแห่งทรัพย์สินและจำเป็นต้องจ่ายเพื่อบูรณะทรัพย์สินหรือจัดให้ได้ทรัพย์สินคืนมา

(๒) เงินรายรับของส่วนราชการที่เป็นสถานพยาบาล สถานศึกษา หรือสถานอื่นใดที่อำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณประโยชน์หรือประชาสงเคราะห์

(๓) เงินที่ได้รับในลักษณะผลพลอยได้จากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่

(๔) เงินที่ได้รับจากการจำหน่ายหุ้นในนิติบุคคลเพื่อนำไปซื้อหุ้นในนิติบุคคลอื่น

การจ่ายเงินตาม (๒) และ (๓) ต้องเป็นไปตามระเบียบที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีและผู้อำนวยการ ส่วนการจำหน่ายหุ้นและการซื้อหุ้นตาม (๔) ต้องเป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง ที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี^{๑๔}

มาตรา ๒๕^{๑๕} (ยกเลิก)

^{๑๒} มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗

^{๑๓} มาตรา ๒๔ วรรคสี่ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

๒๕๓๔

^{๑๔} มาตรา ๒๔ วรรคห้า แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

๒๕๓๔

^{๑๕} มาตรา ๒๕ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๒๖ ข้าราชการหรือลูกจ้างผู้ใดของส่วนราชการกระทำการก่อหนี้ผูกพันหรือจ่ายเงิน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมอนุญาตให้กระทำการดังกล่าวนั้นโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ได้ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญาซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมอนุญาตให้กระทำการดังกล่าว จะต้องรับผิดชอบใช้จำนวนเงินที่ส่วนราชการได้จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่ส่วนราชการนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบหรือข้อบังคับที่ได้ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวในวรรคก่อน จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการฝ่าฝืนตามความในวรรคก่อนเช่นกัน เว้นแต่จะแสดงได้ว่า ตนได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบหรือข้อบังคับดังกล่าว

ความในวรรคแรกไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการหรือลูกจ้างซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับ

มาตรา ๒๗^{๖๖} การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใด ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น เว้นแต่

(๑) เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี หรือ

(๒) เป็นงบประมาณรายจ่ายที่ได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ หรือที่ได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีให้เบิกเหลือในปี และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง

ในกรณี (๒) ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือนปฏิทินของปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ก็ให้ขอทำ ความตกลงกับกระทรวงการคลังเป็นกรณี ๆ ไป

มาตรา ๒๘^{๖๗} ในกรณีที่ปีงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายข้ามปีนั้น ให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่อหนี้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ก็ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินสามเดือนปฏิทิน

มาตรา ๒๙ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งจ่ายเงินจากคลังเป็นเงินตรงราชการได้

มาตรา ๒๙ ทวิ^{๖๘} ให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวนหนึ่งร้อยล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็น

^{๖๖} มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗

^{๖๗} มาตรา ๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

^{๖๘} มาตรา ๒๙ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

เพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายไปแล้ว ให้ขอตั้งรายจ่าย
ชุดใช้เพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไป

มาตรา ๓๐ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีประกาศรายงานการรับจ่ายเงิน
ประจำปีงบประมาณที่สิ้นสุดนั้นในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

รายงานการรับจ่ายเงินประจำปีตามความในวรรคก่อน เมื่อคณะกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดินได้ตรวจสอบแล้ว ให้ทำรายงานผลการตรวจสอบเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอรัฐสภา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๑ การปฏิบัติกรตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. ๒๕๐๒ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้
ใช้บังคับ เว้นแต่ความในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้
บังคับ

มาตรา ๓๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๓ ให้มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ.
๒๕๐๓ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีต่อรัฐสภาก่อนสิ้นเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๒

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๔ ให้มีระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔ ถึง
วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๔ และให้เสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อ
รัฐสภาก่อนสิ้นเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๓๓ ส่วนราชการใดเบิกจ่ายเงินจากคลังตามระบบจ่ายก่อนตรวจอยู่แล้ว
ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือปฏิบัติต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือนนับตั้งแต่วันที่
พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๔^{๑๑} (ยกเลิก)

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ส. ธนะรัชต์

นายกรัฐมนตรี

^{๑๑} มาตรา ๓๔ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓

ประกาศของคณะปฏิวัติ

ฉบับที่ ๒๐๓

โดยที่คณะปฏิวัติพิจารณาเห็นว่า กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่มีบทบัญญัติว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายงบกลาง แต่มีปรากฏอยู่ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ และกฎหมายดังกล่าวบางฉบับได้กำหนดให้สำนักงานงบประมาณมีอำนาจจัดสรรและโอนรายจ่ายงบกลาง และบางฉบับได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงการคลัง ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติเกี่ยวกับรายจ่ายงบกลางได้เป็นไปในลักษณะเดียวกัน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณให้มีบทบัญญัติว่าด้วยรายจ่ายงบกลางไว้เป็นการแน่นอน รวมทั้งแก้ไขบทบัญญัติว่าด้วยการกู้เงินให้เหมาะสมกับสถานการณ์ หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ ทั้งนี้ตามอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับสำนักนายกรัฐมนตรี หรือกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ทวิ เมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมออกใช้แล้ว หรือเมื่อมีกรณีที่ต้องใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนตามมาตรา ๑๖ ถ้ารายจ่ายสูงกว่ารายได้ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจกู้เงินได้ตามความจำเป็น แต่กรณีจะเป็นประการใดก็ตาม การกู้เงินตามมาตรานี้ในปีหนึ่ง ๆ ต้องไม่เกิน

(๑) ร้อยละยี่สิบของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือของจำนวนเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วมา แล้วแต่กรณี กับอีก

(๒) ร้อยละแปดสิบของงบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้สำหรับชำระคืนต้นเงินกู้

การกู้เงินตามความในวรรคก่อน จะใช้วิธีออกตั๋วเงินคลัง พันธบัตร หรือตราสารอื่นใดก็ได้ตามความเหมาะสม ในกรณีออกตั๋วเงินคลังให้ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยตั๋วเงินคลัง ในกรณีออกพันธบัตร หรือตราสารอื่น ๆ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนด

สกุลเงินตราที่จะกู้ เงื่อนไขหรือวิธีการต่าง ๆ ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นรวมทั้งการจัดการทุกอย่างเกี่ยวกับเงินกู้”

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ งบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งจะมีงบกลางแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการ หรือรัฐวิสาหกิจก็ได้ และจะกำหนดให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในงบกลางนั้นด้วยก็ได้”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๙ รายจ่ายที่กำหนดไว้ในรายการใด สำหรับส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือตามพระราชบัญญัติโอนเงินงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือนำไปใช้ในรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุญาตมิได้ในกรณีที่เป็นผลให้เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นงาน หรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รายจ่ายรายการต่างๆ ที่กำหนดไว้ในงบกลาง ให้ผู้มีอำนาจการมีอำนาจจัดสรรให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่างๆ ของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ได้ตามความจำเป็น

ในกรณีจำเป็นผู้อำนวยการโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีจะโอนรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่นๆ ในงบเดียวกันก็ได้”

ข้อ ๕^๑ ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

สัญญา/ผู้จัดทำ

๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๑

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ
พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

เหตุผล

โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ ยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
วิธีการงบประมาณ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒
- (๒) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓
- (๓) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๑๑
- (๔) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๓ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๕
- (๕) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๑๗
- (๖) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๔
- (๗) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“งบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า จำนวนเงินอย่างสูงที่อนุญาตให้จ่าย
หรือให้ก่อหนี้ผูกพันได้ตามวัตถุประสงค์และภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วย
งบประมาณรายจ่าย

“งบประมาณรายจ่ายข้ามปี” หมายความว่า งบประมาณรายจ่ายที่มีระยะเวลาการใช้ได้เกินปีงบประมาณตามวัตถุประสงค์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย

“กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย” หมายความว่า พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม หรือพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย แล้วแต่กรณี

“ปีงบประมาณ” หมายความว่า ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคมของปีหนึ่งถึงวันที่ ๓๐ กันยายนของปีถัดไป และให้ใช้ปี พ.ศ. ที่ถัดไปนั้นเป็นชื่อสำหรับปีงบประมาณนั้น

“เงินนอกงบประมาณ” หมายความว่า บรรดาเงินทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐจัดเก็บหรือได้รับไว้เป็นกรรมสิทธิ์ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือจากนิติกรรมหรือนิติเหตุหรือกรณีอื่นใด ที่ต้องนำส่งคลัง แต่มีกฎหมายอนุญาตให้สามารถเก็บไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง

“หนี้” หมายความว่า ข้อผูกพันที่จะต้องจ่ายหรืออาจจะต้องจ่ายเป็นเงิน สิ่งของหรือบริการ ไม่ว่าจะ เป็นข้อผูกพันอันเกิดจากการกู้ยืม การค้าประกัน การซื้อหรือการจ้าง โดยใช้เครดิตหรือจากการอื่นใด

“เงินจัดสรร” หมายความว่า ส่วนหนึ่งของงบประมาณรายจ่ายที่แบ่งสรรให้จ่ายหรือให้ก่อนนี้ผูกพันในระยะเวลาหนึ่ง

“หน่วยรับงบประมาณ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภากาชาดไทยด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า

- (๑) ส่วนราชการ
- (๒) รัฐวิสาหกิจ
- (๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ
- (๔) องค์การมหาชน
- (๕) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล
- (๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- (๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

“ส่วนราชการ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงจังหวัดและกลุ่มจังหวัดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินด้วย

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า

(๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล กิจการของรัฐซึ่งมีกฎหมายจัดตั้งขึ้น หรือหน่วยงานธุรกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ

(๒) บริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละห้าสิบ

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มี กฎหมายจัดตั้ง

“คลัง” หมายความว่า ที่เก็บรักษาเงินแผ่นดินของกระทรวงการคลัง และให้หมายความรวมถึงบัญชีเงินฝากที่ธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการนี้ด้วย

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการ ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุม งบประมาณ และการประเมินผลและการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และสอดคล้องกับ กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

มาตรา ๗ ให้น่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วย งบประมาณรายจ่ายอย่างเคร่งครัด โดยต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ของ ประชาชนเป็นสำคัญ

การโอนงบประมาณรายจ่าย ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่มีความจำเป็นตามที่กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัตินี้เท่านั้น

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มี หน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้อำนวยการ และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้ และให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การใช้จ่าย งบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด

มาตรา ๙ เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการงบประมาณ ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณ มอบหมายผู้บริหารของหน่วยรับงบประมาณคนใดคนหนึ่งรับผิดชอบประสานงานเกี่ยวกับงบประมาณ ของหน่วยรับงบประมาณนั้น โดยให้แจ้งสำนักงานประมาณทราบด้วย

หมวด ๒
ลักษณะของงบประมาณ

มาตรา ๑๐ งบประมาณประจำปีที่เสนอต่อรัฐสภา อย่างน้อยต้องมีเอกสารประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าแถลงประกอบงบประมาณแสดงฐานะและนโยบายการคลังและการเงินสาระสำคัญของงบประมาณ และความสัมพันธ์ระหว่างรายรับและงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง

(๒) รายรับรายจ่ายเปรียบเทียบระหว่างปีที่ล่วงมาแล้ว ปีปัจจุบัน และปีที่ขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

(๓) คำอธิบายเกี่ยวกับประมาณการรายรับ

(๔) คำชี้แจงเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่ายที่ขอตั้ง ซึ่งรวมถึงการแสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ และความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

(๕) รายงานเกี่ยวกับสถานะทางการเงินโดยรวมของรัฐวิสาหกิจ

(๖) รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณโดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ

(๗) คำอธิบายเกี่ยวกับหนี้ของรัฐบาลทั้งที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันและหนี้ที่เสนอเพิ่มเติม

(๘) ผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้ว

(๙) ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี

มาตรา ๑๑ ในการเสนองบประมาณต่อรัฐสภานั้น ถ้าประมาณการรายรับประเภทรายได้ตามที่มีกฎหมายให้อำนาจจัดเก็บอยู่แล้วเป็นจำนวนต่ำกว่างบประมาณรายจ่ายทั้งสิ้นที่ขอตั้ง ให้แถลงวิธีหาเงินส่วนที่ขาดดุลต่อรัฐสภาด้วย แต่ถ้าเป็นจำนวนสูงกว่าก็ให้แถลงวิธีที่จะจัดการแก่ส่วนที่เกินดุลนั้นด้วย

ในกรณีที่ต้องมีการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐและกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะ

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีออกใช้ไม่ทันปีงบประมาณใหม่ ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีน

มาตรา ๑๓ การเสนองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมต่อรัฐสภา ให้คณะรัฐมนตรีเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม โดยให้แสดงเหตุผลและเงินที่พึงได้มาสำหรับจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่ขอตั้งด้วย

วิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๑๔ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม อาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้

- (๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง
- (๒) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ
- (๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ
- (๔) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร
- (๕) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน
- (๖) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ
- (๗) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง
- (๘) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

การจำแนกรายจ่ายใดเป็นงบประมาณรายจ่ายตามประเภทที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๑๕ งบประมาณรายจ่ายงบกลาง ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้แก่หน่วยรับงบประมาณใช้จ่าย โดยแยกต่างหากจากงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ และให้มีรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นด้วย

มาตรา ๑๖ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปรวมกันรับผิดชอบดำเนินการ

มาตรา ๑๗ งบประมาณรายจ่ายบุคลากร ได้แก่ งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดให้จ่ายเพื่อการบริหารงานบุคลากรภาครัฐ

มาตรา ๑๘ งบประมาณรายจ่ายข้ามปีจะมีได้ในกรณีที่คาดว่าจะใช้งบประมาณรายจ่ายให้เสร็จทันภายในปีงบประมาณไม่ได้ โดยต้องกำหนดเวลาสิ้นสุดไว้ด้วย

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายข้ามปีให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

หมวด ๓

อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการ

มาตรา ๑๙ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่จัดทำงบประมาณกับปฏิบัติการอย่างอื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับกรงบประมาณ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับและฐานะการคลังของรัฐบาล เพื่อให้การจัดทำงบประมาณสอดคล้องกับหลักการตามมาตรา ๒๓

(๓) เรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายและสถานะเงินนอกงบประมาณตามแบบและหลักเกณฑ์ พร้อมด้วยรายละเอียดที่ผู้อำนวยการกำหนด

(๔) วิเคราะห์งบประมาณและการจ่ายเงินของหน่วยรับงบประมาณ รวมทั้งเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับงบประมาณของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์การอัยการด้วย

(๕) กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินจัดสรรตามความจำเป็นของการปฏิบัติงาน

(๖) กำหนดระยะเวลาของเงินจัดสรร

(๗) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๐ ให้ผู้อำนวยการเสนองบประมาณประจำปีต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อคณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภาเป็นเวลาอย่างน้อยสามเดือนก่อนวันเริ่มปีงบประมาณนั้น

มาตรา ๒๑ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณชี้แจงข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายมีอำนาจที่จะเข้าตรวจสอบสมุด บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้

มาตรา ๒๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการมอบหมายตามมาตรา ๒๑ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔

การจัดทำงบประมาณ

มาตรา ๒๓ การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล

และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ

มาตรา ๒๔ ในการจัดหางบประมาณประจำปี ให้สำนักงานงบประมาณ เป็นหน่วยงานหลัก โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี ประมาณการรายได้ วงเงินงบประมาณ รายจ่าย และวิธีการเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณ หรือการจัดการในกรณีที่ประมาณการรายได้ สูงกว่าวงเงินงบประมาณ

(๒) กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนและงบประมาณรายจ่าย เพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๓) กำหนดกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลัง ของรัฐบาลเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี

เมื่อได้ดำเนินการตาม (๑) แล้ว ให้ผู้อำนวยการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ให้ความเห็นชอบ

ส่วนที่ ๑

การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมาย กำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการ ตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้น ต่อผู้อำนวยการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องแสดงวัตถุประสงค์ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และให้จัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดด้วย

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะต้องมีการก่อหนี้ผูกพันงบประมาณ มากกว่าหนึ่งปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณ รายจ่ายต่อผู้อำนวยการ

มาตรา ๒๗ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวมคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายและยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๒๘ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ โดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี ภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๕ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายตามมาตรานี้ด้วย

มาตรา ๒๙ การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด

การจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไป ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

มาตรา ๓๐ การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ถ้าหน่วยรับงบประมาณมิได้ยื่นภายในกำหนดระยะเวลาตามที่ผู้อำนวยการกำหนด หรือยื่นคำขอโดยไม่มีรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณตามมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ ให้ผู้อำนวยการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้ได้ตามที่เห็นสมควร

ส่วนที่ ๒

งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ ที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด

หมวด ๕

การบริหารงบประมาณรายจ่าย

มาตรา ๓๓ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น การบริหารงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๓๔ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงบประมาณรายจ่าย ให้นำหน่วยรับงบประมาณจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเสนอต่อผู้อำนวยการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๓๕ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย จะโอนหรือนำไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่

(๑) มีพระราชบัญญัติให้โอนหรือนำไปใช้ได้

(๒) ในกรณีที่มีพระราชกฤษฎีการวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกันไม่ว่าจะมีผลเป็นการจัดตั้งส่วนราชการขึ้นใหม่หรือไม่ก็ตาม ให้โอนงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการที่ถูกโอนหรือรวมเข้าด้วยกันนั้นไปเป็นของส่วนราชการที่รับโอนหรือที่รวมเข้าด้วยกัน หรือส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว

(๓) การโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน

(๔) การโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ

การโอนงบประมาณรายจ่ายตาม (๓) และ (๔) ให้กระทำได้ตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๖ งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ในแผนงานหรือรายการใดตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๓๕ (๒) จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากผู้อำนวยการ แต่ผู้อำนวยการจะอนุมัติมิได้ในกรณีที่เพิ่มรายจ่ายประเภทเงินราชการลับ หรือเป็นแผนงานหรือโครงการใหม่ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี

รายจ่ายรายการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจจัดสรรให้หน่วยรับงบประมาณเบิกจ่ายโดยตรง หรือเบิกจ่ายในรายการต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณนั้น ๆ ได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่มีความจำเป็นผู้อำนวยการโดยอนุมัตินายกรัฐมนตรีจะโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการใดรายการหนึ่งไปเพิ่มรายการอื่น ๆ ในงบกลางด้วยกันก็ได้

หมวด ๖

การควบคุมงบประมาณ

มาตรา ๓๗. ให้รัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย และเพื่อการนี้ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเบิกจ่ายดังกล่าวด้วย

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมงบประมาณรายจ่าย ให้รัฐมนตรีมีอำนาจเรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอข้อเท็จจริงตามที่เห็นสมควร และให้มีอำนาจมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าตรวจสอบสรรพสมุด บัญชี เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ของหน่วยรับงบประมาณได้ โดยให้ถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีมอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

มาตรา ๓๘. ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้มีการใช้จ่ายงบประมาณภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐอย่างเคร่งครัด

ในกรณีของหน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นมีหน้าที่รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณให้เป็นไปตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๙. ให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณมีหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่มีการโอน หรือได้รับจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐. หน่วยรับงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้แต่เฉพาะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายหรือตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น

การจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการตามมาตรา ๓๔ โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากผู้อำนวยการก่อนการจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพัน เว้นแต่กรณีที่เป็นรายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายบุคลากร และรายจ่ายอื่นที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อหนี้ผูกพันได้โดยไม่ต้องขออนุมัติเงินจัดสรร

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วน คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่อนนี้ผู้กักเงินงบประมาณรายจ่ายก่อนได้รับเงินจัดสรรตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๑ รายการงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อนนี้ผู้กักเงินข้ามปีงบประมาณ ให้ผู้อำนวยการรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อนนี้ผู้กักเงินและวงเงินที่คาดว่าจะต้องก่อนนี้ผู้กักเงินงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเมื่อเหลือเมื่อขาด เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่อนนี้ผู้กักเงินภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ถูกกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินและมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อนนี้ผู้กักเงินเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายได้

เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติการก่อนนี้ผู้กักเงินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการก่อนนี้ผู้กักเงินงบประมาณรายจ่ายตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนดในมาตรา ๔๑ ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๔๓ การขอเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใดให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในปีงบประมาณนั้น

ในกรณีที่ไม่สามารถเบิกเงินจากคลังได้ภายในปีงบประมาณ ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังได้เฉพาะในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อนนี้ผู้กักเงินไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณ และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว

การขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังตามวรรคสอง ให้ขยายออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือนของปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่เงินงบประมาณรายจ่ายข้ามปี การขอเบิกเงินจากคลังให้กระทำได้แต่เฉพาะภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่อนนี้ผู้กักเงินไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ก็ให้ขยายเวลาขอเบิกเงินจากคลังต่อไปได้อีกไม่เกินหกเดือน แต่หากมีความจำเป็นต้องขอเบิกเงินจากคลังภายหลังเวลาดังกล่าว ให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน

มาตรา ๔๕ ให้มีเงินทุนจำนวนหนึ่งโดยให้รัฐมนตรีจ่ายจากคลัง เรียกว่า “เงินทุนสำรองจ่าย” เป็นจำนวนห้าหมื่นล้านบาท เงินทุนนี้ให้นำไปจ่ายได้ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่าย เพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ ทั้งนี้ โดยอนุมัติคณะรัฐมนตรี และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้ว ให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก

หมวด ๗

การประเมินผลและการรายงาน

ส่วนที่ ๑

การประเมินผล

มาตรา ๔๖ ให้ผู้อำนวยการจัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร งบประมาณ เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้งบประมาณ โดยในระบบ การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้ประกอบด้วย การติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรร งบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ

มาตรา ๔๗ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของ หน่วยรับงบประมาณใดไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการจัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และรายงาน รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับ งบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อทราบ

ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้อำนวยการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามความเห็นสมควร

ส่วนที่ ๒
การรายงาน

มาตรา ๔๙ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ ให้รัฐมนตรีประกาศรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีที่สุดนั้นและเงินทุนสำรองจ่ายในราชกิจจานุเบกษาภายในหกสิบวัน

มาตรา ๕๐ ให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณที่สิ้นสุดรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยความสะดวกทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อผู้อำนวยความสะดวกจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๕๑ ให้ผู้อำนวยความสะดวกรายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๒ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยรับงบประมาณผู้ใดจ่ายเงินหรือกักเงินผู้กักเงิน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวนั้น โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญา ซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือผู้ยินยอมให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบใช้เงินงบประมาณที่หน่วยรับงบประมาณได้จ่ายไปหรือต้องผู้กักเงินจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น

บุคคลภายนอกผู้ได้รับประโยชน์จากการกระทำตามวรรคหนึ่ง จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการฝ่าฝืนด้วย เว้นแต่จะแสดงได้ว่าตนได้กระทำไปโดยสุจริตไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติหรือระเบียบดังกล่าว

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่า การที่จะปฏิบัติตามคำสั่งนั้น อาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๓ การจัดทำและการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังไม่แล้วเสร็จในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในบังคับของบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๕๔ บทบัญญัติมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้อยู่บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐใช้บังคับ

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้มีการก่อหนี้ผูกพันไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไปได้

มาตรา ๕๖ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจแห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้อยู่บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัตินี้

การดำเนินการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๗ บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้อยู่บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยในระหว่างนี้ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้

มาตรา ๕๘ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรณีที่จะมีการโอนงบประมาณรายจ่ายให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แทน

(๒๙)

มาตรา ๕๔ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กระทรวงการคลังนำเงินทุนสำรอง
จ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งคลังให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน

ผู้รับสนองพระราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุป สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

โดยที่กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ รวมถึงการประเมินผลและการรายงานการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณของประเทศมีลักษณะที่มุ่งเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงบประมาณเป็นสำคัญ และเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. มีสาระสำคัญดังนี้

๒.๑ บทนิยาม

กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณตามร่างพระราชบัญญัตินี้ หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภาทนายความด้วย และกำหนดบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ให้ครอบคลุมถึงหน่วยงานของรัฐทุกประเภทที่จะเป็นหน่วยรับงบประมาณตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

๒.๒ บททั่วไป

(๑) ให้การจัดทำงบประมาณ การบริหารงบประมาณรายจ่าย การควบคุมงบประมาณ และการประเมินผลและการรายงาน ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ (ร่างมาตรา ๖) โดยให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายอย่างเคร่งครัด และต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ (ร่างมาตรา ๗) ทั้งนี้ ให้รัฐมนตรี รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ผู้อำนวยการ และหัวหน้าหน่วยรับงบประมาณ ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ และให้มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด (ร่างมาตรา ๘)

(๒) การจำแนกประเภทงบประมาณรายจ่าย

งบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม อาจจำแนกเป็น งบประมาณรายจ่ายงบกลาง งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ งบประมาณ

รายจ่ายบุคลากร งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้
ภาครัฐ งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง และงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย
(ร่างมาตรา ๑๔)

(๓) อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กำหนดให้ผู้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนด
ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคำขอตั้ง
งบประมาณรายจ่ายประจำปี กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย
ประมาณการรายรับและฐานะการคลังของรัฐบาล เรียกให้หน่วยรับงบประมาณเสนอสถานะเงินนอก
งบประมาณ กำหนด เพิ่ม หรือลดเงินจัดสรรตามความจำเป็นของการปฏิบัติงาน และติดตามและ
ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับ
งบประมาณ (ร่างมาตรา ๑๔)

(๔) อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำงบประมาณ

ให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย
ในการกำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี ประมาณการรายได้ วงเงินงบประมาณรายจ่าย และ
วิธีการเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือการจัดการในกรณีที่ประมาณการรายได้สูงกว่าวงเงิน
งบประมาณ กำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายเพื่อการลงทุนและงบประมาณรายจ่าย
เพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ ต่อกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี และกำหนดกรอบประมาณการ
รายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลังของรัฐบาลเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปี ทั้งนี้
เพื่อประโยชน์ในการจัดทำงบประมาณประจำปี (ร่างมาตรา ๒๔)

๒.๓ การจัดทำงบประมาณ

(๑) การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี

(๑.๑) การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีของหน่วยรับงบประมาณ
ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่
กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย ยื่นคำขอตั้ง
งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งอย่างน้อยต้องแสดงวัตถุประสงค์ แผนการ
ปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และให้จัดส่งรายงานเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ
(ร่างมาตรา ๒๕)

(๑.๒) การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่า
ราชการจังหวัดและผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัด มีหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวม
คำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายและยื่นต่อรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ (ร่างมาตรา ๒๗)

(๑.๓) การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของรัฐสภา ศาลยุติธรรม
ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ ให้หน่วยงานของ
รัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ
ทำหน้าที่ของหน่วยรับงบประมาณ โดยจะต้องยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อคณะรัฐมนตรี
ภายในระยะเวลาที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (ร่างมาตรา ๒๘)

(๑.๔) การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใด
เรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณต่อรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงมหาดไทยเพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณ เป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับ กฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ (ร่างมาตรา ๒๔)

(๒) การก่องหนี่ผู้กฟนงบประมาณมากกว่าหนึ่งปีงบประมาณสำหรับรายการ งบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่หนึ่งพันล้านบาทขึ้นไป ให้หน่วยรับงบประมาณเสนอคณะรัฐมนตรี พิจารณานุมัติก่อนที่จะมีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อผู้อำนวยการ (ร่างมาตรา ๒๖)

(๓) การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ให้มีการจัดทำแผนงานบูรณาการ ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย วัตถุประสงค์ งบประมาณรายจ่ายที่ต้องใช้ในการดำเนินการ ระยะเวลาการ ดำเนินการ รวมทั้งภารกิจของหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลักและหน่วยรับงบประมาณ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติ และเมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนงานบูรณาการแล้ว การจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่ผู้อำนวยการกำหนด (ร่างมาตรา ๓๑ และร่างมาตรา ๓๒)

๒.๔ การโอนงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ

กำหนดหลักเกณฑ์สำหรับการโอนงบประมาณ โดยจะโอนงบประมาณรายจ่าย ของหน่วยรับงบประมาณที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายหรือนำไปใช้สำหรับ หน่วยรับงบประมาณอื่นมิได้ เว้นแต่ (๑) มีพระราชบัญญัติให้ออนหรือนำไปใช้ได้ (๒) มีพระราชกฤษฎีกา รวมหรือโอนส่วนราชการเข้าด้วยกัน (๓) เป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการภายใต้ แผนงานบูรณาการเดียวกัน และ (๔) เป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภายใต้แผนงาน บุคลากรภาครัฐ (ร่างมาตรา ๓๕)

๒.๕ การควบคุมงบประมาณ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นผู้รับผิดชอบควบคุมการเบิกจ่ายเงิน งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ (ร่างมาตรา ๓๗) และให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณ มีหน้าที่ควบคุมการใช้งบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงิน งบประมาณรายจ่ายตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย หรือตามที่มีการโอน หรือ ได้รับจัดสรร (ร่างมาตรา ๓๙) และให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่ กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่ รับผิดชอบในการกำกับหรือควบคุมให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณภายในวงเงิน งบประมาณรายจ่ายที่ได้รับจัดสรร และเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ อย่างเคร่งครัด (ร่างมาตรา ๓๘)

๒.๖ การจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผู้กฟน

หน่วยรับงบประมาณจะจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผู้กฟนได้เฉพาะตามที่กำหนดไว้ใน กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายหรือตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามอำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมายอื่น โดยการจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผู้กฟนดังกล่าวจะต้องเป็นไปตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย งบประมาณ ซึ่งจะต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรรจากผู้อำนวยการก่อนการจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผู้กฟน เว้นแต่เป็นรายจ่ายตามงบประมาณรายจ่ายบุคลากรและรายจ่ายอื่นที่ผู้อำนวยการกำหนดโดยความ เห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยรับงบประมาณจ่ายเงินหรือก่องหนี่ผู้กฟนได้โดยไม่ต้องขออนุมัติ เงินจัดสรร และให้ผู้อำนวยการรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่องหนี่ผู้กฟนและวงเงินที่ คาดว่าจะต้องก่องหนี่ผู้กฟนงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเพื่อขาด

เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่อกำหนดผู้ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายมีผลใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๔๐ และร่างมาตรา ๔๑)

ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วน คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อกำหนดผู้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือไปจากที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายได้ (ร่างมาตรา ๔๒)

๒.๗ การเบิกเงินจากคลัง

การเบิกเงินจากคลังตามงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณใดให้กระทำโดยเฉพาะแต่ภายในปีงบประมาณนั้น สำหรับกรณีที่ไม่สามารถเบิกเงินจากคลังภายในปีงบประมาณให้ขอขยายเวลาการเบิกเงินจากคลังได้เฉพาะกรณีที่หน่วยรับงบประมาณได้ก่อกำหนดผู้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นปีงบประมาณและได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว โดยให้ขอขยายระยะเวลาการเบิกเงินจากคลังออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือนของปีงบประมาณถัดไป เว้นแต่มีความจำเป็นให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน (ร่างมาตรา ๔๓)

ในกรณีที่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปี ให้ขอเบิกเงินจากคลังได้เฉพาะภายในเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เว้นแต่เป็นงบประมาณรายจ่ายข้ามปีที่ได้ก่อกำหนดผู้ผูกพันไว้ก่อนสิ้นกำหนดเวลา และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบเกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลัง ให้ขยายเวลาออกไปได้อีกหกเดือน เว้นแต่มีความจำเป็นให้ขอทำความตกลงกับกระทรวงการคลังเพื่อขอขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน (ร่างมาตรา ๔๔)

๒.๘ เงินทุนสำรองจ่าย

กำหนดให้มีเงินทุนสำรองจ่ายเป็นจำนวนห้าหมื่นล้านบาท เพื่อนำไปใช้จ่ายในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่การบริหารราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ และเมื่อได้จ่ายเงินไปแล้วให้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายเพื่อสมทบทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก (ร่างมาตรา ๔๕)

๒.๙ การประเมินผลและการรายงาน

(๑) การประเมินผล

กำหนดให้ผู้อำนวยการจัดวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ และให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และให้ถือว่าการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์การใช้จ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัด ให้ผู้อำนวยการจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณดำเนินการแก้ไขปรับปรุงภายในเวลาที่กำหนด ซึ่งหากหน่วยรับงบประมาณไม่สามารถแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้อำนวยการรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามความเห็นสมควร (ร่างมาตรา ๔๖ ร่างมาตรา ๔๗ และร่างมาตรา ๔๘)

(๒) การรายงาน

(๒.๑) กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศรายงานการรับจ่ายเงินงบประมาณประจำปีทีสิ้นสุดและเงินทุนสำรองจ่ายในราชกิจจานุเบกษาภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (ร่างมาตรา ๕๙)

(๒.๒) กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายในปีงบประมาณทีสิ้นสุดรวมทั้งผลการปฏิบัติงานให้ผู้อำนวยการทราบภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ เพื่อให้ผู้อำนวยการจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายและผลการปฏิบัติงานของหน่วยรับงบประมาณเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ (ร่างมาตรา ๕๐)

(๒.๓) ให้ผู้อำนวยการรายงานการโอนงบประมาณรายจ่ายงบกลางระหว่างรายการที่กำหนดไว้ในงบประมาณรายจ่ายงบกลาง หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการและงบประมาณรายจ่ายบุคลากรระหว่างหน่วยรับงบประมาณ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อรายงานต่อรัฐสภา ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณนั้น (ร่างมาตรา ๕๑)

๒.๑๐ บทกำหนดโทษ

กำหนดโทษสำหรับข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยรับงบประมาณที่จ่ายเงินหรือก่อนนี้ผูกพัน หรือโดยรู้อยู่แล้วยินยอมให้กระทำการดังกล่าวโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือระเบียบที่ได้ออกตามพระราชบัญญัตินี้ นอกจากความรับผิดชอบทางอาญาซึ่งอาจได้รับตามกฎหมายอื่นแล้ว ผู้กระทำหรือยินยอมให้กระทำการดังกล่าวจะต้องรับผิดชอบเงินงบประมาณที่ได้จ่ายไปหรือต้องผูกพันจะต้องจ่าย ตลอดจนค่าสินไหมทดแทนใด ๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณนั้น กรณีที่เป็นบุคคลภายนอกที่ได้รับประโยชน์จากการกระทำผิดดังกล่าว จะต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำการฝ่าฝืน เว้นแต่จะแสดงให้เห็นได้ว่าตนได้กระทำไปโดยสุจริต ไม่รู้เท่าถึงการฝ่าฝืนดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตาม หากข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้ทักท้วงคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเป็นหนังสือแล้วว่า การปฏิบัติตามคำสั่งนั้นอาจไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบ บุคคลผู้นั้นก็จะได้รับการยกเว้นโทษตามมาตรา ๕๒

๒.๑๑ บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดให้การจัดการและการเสนองบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ยังไม่แล้วเสร็จในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้อยู่ในบังคับตามบทบัญญัติพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จนกว่าจะแล้วเสร็จ (ร่างมาตรา ๕๓)

(๒) กำหนดให้บทบัญญัติมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐใช้บังคับ และให้บรรดากฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตราดังกล่าวยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีการออกกฎ ระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยในระหว่างนี้ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจในการแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ระเบียบ ข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์ที่ออกไว้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ด้วย (ร่างมาตรา ๕๔ และร่างมาตรา ๕๖)

(๓) กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณที่ได้มีการก่อหนี้ผูกพันไว้ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และได้มีการกันเงินไว้ตามระเบียบที่เกี่ยวกับการเบิกจ่ายเงินจากคลังแล้ว ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ต่อไปได้ (ร่างมาตรา ๕๕)

(๔) กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว กรณีที่มีการกำหนดให้มีการโอนงบประมาณรายจ่ายให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แทน (ร่างมาตรา ๕๘)

(๕) กำหนดให้กระทรวงการคลังนำเงินทุนสำรองจ่ายตามมาตรา ๒๙ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๓ ส่งคลังให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวัน เพื่อให้มีการปิดบัญชีเงินทุนสำรองจ่ายเดิมที่อยู่ที่กระทรวงการคลัง (ร่างมาตรา ๕๙)

รายงานสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

การจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ผ่านเว็บไซต์สำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th)
(ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง)

ตามที่สำนักงานงบประมาณได้เชิญชวนหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งประชาชน ร่วมแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th) โดยสามารถแสดงความคิดเห็นได้ที่เว็บไซต์ดังกล่าวในระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่องแนวทางการจัดทำและเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย นั้น บัดนี้ได้ครบกำหนดการเปิดรับฟังความคิดเห็นแล้ว ขอเรียนสรุปดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

สำนักงานงบประมาณได้เปิดรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานงบประมาณ (www.bb.go.th)

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น

จำนวน ๑ ครั้ง ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น/ข้อคัดค้านหรือความเห็นของหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น/คำชี้แจงเหตุผลรายประเด็น

ในระหว่างระยะเวลาดังกล่าวมีผู้แสดงความคิดเห็นสรุปได้ ๑๐ ประเด็นคำถาม ดังนี้

๔.๑ ประเด็นเรื่อง บทนิยาม

ความเห็น

เพิ่มนิยาม

๑. สำนักงานงบประมาณ หมายความว่า หน่วยงานระดับกรม ภายใต้กระทรวงการคลัง ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

๒. ผู้อำนวยการ หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อยู่ในฐานะตำแหน่งอธิบดี ภายใต้การบังคับบัญชาของปลัดกระทรวงการคลัง

คำชี้แจง

๑. ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับกระบวนการในการบริหารจัดการงบประมาณโดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการจัดหางบประมาณ การบริหารงบประมาณ การควบคุมงบประมาณ และการติดตามประเมินผล โดยมี “สำนักงบประมาณ” เป็นหน่วยงานภายใต้การบังคับบัญชาของ “ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ” เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของผู้อำนวยการโดยมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวงทบวงกรมฯ ประกอบกับพระราชบัญญัติฉบับนี้กล่าวถึงอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเท่านั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องกำหนดนิยามของ “สำนักงบประมาณ” อีก

๒. คำว่า “ผู้อำนวยการ” มีความหมายชัดเจนอยู่แล้วในตัวว่าหมายถึงผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดฐานะตำแหน่งและสังกัดภายใต้กฎหมายดังกล่าว

๔.๒ ประเด็นเรื่อง หมวด ๔ การจัดหางบประมาณ

ความเห็น

ร่าง พ.ร.บ.ใหม่นี้ ให้ความสำคัญกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ แต่ในหมวด“การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย” มิได้กำหนดให้หน่วยงานต้องระบุ“ผลสัมฤทธิ์” ไว้เป็นส่วนหนึ่งของคำขอด้วย หมายความว่า สงป.จะเป็นผู้กำหนดผลสัมฤทธิ์เองหรือไม่ และยังไม่ชัดเจนว่าผลสัมฤทธิ์จะส่งผลกระทบต่อวงเงินที่จะจัดสรรให้หน่วยงานหรือไม่ และถูกนำไปใช้ในขั้นตอนใดของการพิจารณาจัดสรร

คำชี้แจง

ตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่จัดหางบประมาณ (ม.๑๙) โดยการจัดหางบประมาณต้องคำนึงถึงฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ (ม.๒๓) ซึ่งในการกำกับควบคุม กฎหมายให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด หรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย มีหน้าที่รับผิดชอบในการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณนั้นต่อผู้อำนวยการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด ดังนั้น การขอตั้งงบประมาณรายจ่าย การระบุ “ผลสัมฤทธิ์” จะปรากฏอยู่ในหลักเกณฑ์ วิธีการ รายละเอียดและระยะเวลาที่ผู้อำนวยการกำหนด ตามความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๕ โดยในทางปฏิบัติสำนักงบประมาณได้เวียนแจ้งส่วนราชการให้จัดทำผลสัมฤทธิ์ในคำขอของงบประมาณ และสำนักงบประมาณได้พิจารณาผลสัมฤทธิ์ตามคู่มือ และหลักเกณฑ์ที่ผู้อำนวยการกำหนดอยู่แล้ว

๔.๓ ประเด็นเรื่อง มาตรา ๒๖ความเห็น

การกำหนดว่ารายการงบประมาณที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไปต้องเสนอ ค.ร.ม.อนุมัติ ก่อนยื่นคำขอตั้งงบประมาณ ควรมีความชัดเจนของขอบเขตคำว่ารายการ เพราะหากรายการนั้นทำจริงเกิน พันล้าน แต่แบ่งแยกการดำเนินงาน (แบ่งเป็น ๒ รายการหรือมากกว่า) หรือแบ่งเฟสแบ่งระยะการดำเนินงาน (แยกรายการไปเริ่มทำหรือผูกพันในปีต่อไป) ทำให้แต่ละรายการไม่เกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท ก็จะหลีกเลี่ยงไม่เสนอ ค.ร.ม. ก่อนขอตั้งงบประมาณ

คำชี้แจง

ร่างมาตรา ๒๖ กำหนดขึ้นใช้บังคับกับรายการที่จะต้องก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ซึ่งโดยปกติ หน่วยรับงบประมาณจะดำเนินการก่อนนี้ผูกพันได้ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจาก ค.ร.ม. ตามร่างมาตรา ๔๑ แล้ว กรณี ร่างมาตรา ๒๖ กำหนดให้รายการที่มีวงเงินตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป จะต้องเสนอ ค.ร.ม. ก่อนขอตั้ง งบประมาณ นั้น เพื่อให้เป็นการกำกับและควบคุมภาระผูกพันงบประมาณชั้นตอนหนึ่ง เนื่องจากรายการก่อนนี้ ผูกพันข้ามปีที่มีวงเงินเกิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท เป็นโครงการขนาดใหญ่มีภาระผูกพันงบประมาณจำนวนมาก โดยให้ ค.ร.ม. ได้พิจารณาความเหมาะสมและความพร้อมในการดำเนินการของหน่วยรับงบประมาณไว้ชั้นหนึ่ง ก่อนที่จะเสนอขอตั้งงบประมาณ

อย่างไรก็ดี การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีในแต่ละปีงบประมาณ หน่วยรับงบประมาณ จะต้องจัดทำและเสนอขอตั้งงบประมาณตามอำนาจหน้าที่และภารกิจที่กฎหมายกำหนด รวมถึงมีความสอดคล้อง กับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนความมั่นคง นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การ จัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ผลผลิต กิจกรรม วงเงิน และระยะเวลาดำเนินการ ที่ครอบคลุมครบถ้วนอย่างชัดเจน ตลอดจนความจำเป็นและเหมาะสม และความพร้อมในทุกมิติเพื่อให้การ ดำเนินการของหน่วยรับงบประมาณสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ ผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดและก่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าวได้อย่างแท้จริง ดังนั้น เมื่อพิจารณา ในภาพรวมของการจัดทำงบประมาณแล้ว กรณีที่หน่วยรับงบประมาณจะหลีกเลี่ยงรายการก่อนนี้ผูกพันที่มีวงเงิน ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ล้านบาทขึ้นไป โดยแบ่งแยกการดำเนินงานหรือแบ่งระยะเวลาการดำเนินงานจึงไม่สามารถกระทำ ได้ภายใต้หลักการดังกล่าว

๔.๔ ประเด็นเรื่อง มาตรา ๒๙ความเห็น

จากที่กำหนดให้ อปท.เป็นหน่วยรับงบประมาณและต้องยื่นคำขอตั้งบต่อผู้อำนวยการ หมายความว่า หมาย ความว่าอปท. ทั่วประเทศเกือบ ๘,๐๐๐ แห่งต้องขอตั้งแต่ละแห่งกับสำนักงบประมาณเอง และเสนอขอผ่านเพียง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นั้น

๑. แสดงว่าจะไม่มีหน่วยงานกลางกำกับบริหารฯ โดยท้องถิ่นแต่ละแห่งสามารถดำเนินการงาน โดยของงบประมาณได้ตามความต้องการของตนเอง จะทำให้ขาดมาตรฐาน ไม่เป็นแนวทางเดียวกัน ไม่สอดคล้อง ต้องตามนโยบายรัฐหรือยุทธศาสตร์โดยรวม

๒. สำนักงบประมาณจะมีแนวทางตั้งงบประมาณให้ได้อย่างเหมาะสม เป็นธรรม และนำไปสู่การพัฒนาที่ดีขึ้นจากเดิมอย่างไรและจะกำหนดวงเงินสัดส่วนให้แต่ละแห่งอย่างเหมาะสมอย่างไร ทุกแห่งต้องได้รับงบประมาณใหม่ ได้รับเท่ากันหรือสัดส่วนมากน้อยกำหนดอย่างไร

๓. จะขาดการบูรณาการที่ดูเหมือน พรบ.ฉบับนี้ยากให้เป็น สำนักงบประมาณจะบูรณาการงบประมาณในพื้นที่อย่างไร ไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกับหน่วยงานอื่นอย่างไร และจะบูรณาการกับงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่เป็นหน่วยรับและขอตั้งงบประมาณเช่นเดียวกันอย่างไร ซึ่งปัจจุบันงบประมาณก็มีซ้ำซ้อนกันอยู่จะแก้ปัญหานี้ได้อย่างไร

คำชี้แจง

๑. กระทรวงมหาดไทย และกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ยังคงกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

๒. สำนักงบประมาณมีแนวทางการตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไป ตามหลักเกณฑ์ประกาศของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (กกถ.) ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จะต้องเป็นรายการตามภารกิจถ่ายโอน ที่มีความพร้อม ตามสัดส่วนที่เหมาะสม

๓. มีการกำหนดแผนบูรณาการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นแผนบูรณาการงบประมาณในมิติพื้นที่ สำหรับการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ และจะมีการบูรณาการกับงบประมาณจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดโดยให้มีการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๔.๕ ประเด็นเรื่อง หมวด ๕ การบริหารงบประมาณรายจ่ายมาตรา ๓๖

ความเห็น

ที่ระบุว่า...จะโอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นมิได้ เว้นแต่ได้รับ “อนุมัติ” จากผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ หมายความว่า การโอนทุก “รายการ” ต้องขออนุมัติจากผู้อำนวยการทั้งหมดหรือไม่ เนื่องจาก พร.บ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๐๒ ใช้คำว่า “อนุญาต” น่าจะมีคำชี้แจงให้ประชาชนทราบว่า มีเจตนารมณ์เปลี่ยนไปจากเดิมอย่างไร

คำชี้แจง

ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. มาตรา ๓๖ มีหลักการเดียวกับมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ มีวัตถุประสงค์ให้หน่วยงานใช้จ่ายงบประมาณตามที่ได้รับความเห็นชอบจากฝ่ายนิติบัญญัติโดยมีข้อยกเว้นให้โอนหรือนำไปใช้ในแผนงานหรือรายการอื่นได้แต่ต้องให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณพิจารณาความจำเป็นและเหมาะสมก่อน ซึ่งเจตนารมณ์ของกฎหมายประสงค์จะมอบอำนาจดังกล่าวให้ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ดังนั้น การที่กฎหมายใช้คำว่า “อนุมัติ” จากเดิมใช้คำว่า “อนุญาต” เพื่อต้องการให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงบประมาณซึ่งเป็นผู้อนุมัติ

๔.๖ ประเด็นเรื่อง หมวด ๕ การบริหารงบประมาณ**ความเห็น**

การบริหารงบประมาณรายจ่าย ควรจะมอบอำนาจให้ส่วนราชการ มีอำนาจบริหารและรับผิดชอบ การปรับเปลี่ยนงบประมาณได้มากขึ้น ด้วยงบประมาณจะตั้งล่วงหน้าก่อนเริ่มปีงบประมาณเกือบ ๑ ปี เมื่อนำมาใช้จ่ายย่อมมีบางส่วนไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ และที่ผ่านมาระเบียบบริหารฯ รวมทั้งมาตรการเร่งรัดเพิ่มประสิทธิภาพก็กำหนดขึ้นต่อนามากมาย ต้องตกลงขอความเห็นชอบหลายขั้นตอนในทุกเรื่องทุกรายการ มีผลให้ งานล่าช้าไปจากที่ควรจะทำให้

คำชี้แจง

การบริหารงบประมาณหมวด ๕ กฎหมายกำหนดหลักการที่สำคัญเอาไว้ให้เป็นอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ซึ่งในรายละเอียดมาตรา ๓๓ ได้กำหนดให้ผู้อำนวยการสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณได้ โดยระเบียบดังกล่าวสามารถดำเนินการมอบอำนาจให้หัวหน้าส่วนราชการ รับผิดชอบในการใช้จ่ายงบประมาณได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม

๔.๗ ประเด็นเรื่อง หมวด ๖ การควบคุมงบประมาณ มาตรา ๔๒**ความเห็น**

มาตรานี้ หมายถึงการเปิดช่องให้มีการอนุมัติจัดสรรรายการ“ผูกพันข้ามปีงบประมาณ” ด้วยอำนาจ ครม.โดยไม่จำเป็นต้องผ่านสภาฯหรือไม่ หากใช้ควรกำหนดกรอบเงินไว้ด้วยว่าต้องไม่เกิน “...บาท” เพื่อ ป้องกันฝ่ายบริหารใช้งบประมาณจนเป็นภาระงบประมาณในปีต่อไปมากจนเป็นภาระทางการคลัง

คำชี้แจง

กฎหมายกำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นและเร่งด่วนเพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และมีใช้กรณีตามมาตรา ๔๑ เท่านั้นจึงสามารถดำเนินการตามมาตรานี้ได้ (ม.๔๒) ซึ่งร่างพระราชบัญญัติวิธีการ งบประมาณ พ.ศ. มาตรา ๔๒ มีหลักการเดียวกับมาตรา ๒๓ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ ที่กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติก่อนนี้ผูกพันเกินกว่าหรือนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ใน

กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เฉพาะกรณีจำเป็นและเร่งด่วน โดยร่างมาตรา ๔๒ ได้เพิ่มถ้อยคำว่า “เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน” ซึ่งเป็นการจำกัดการใช้จ่ายของคณะรัฐมนตรีให้เฉพาะกรณีที่จำเป็นและเร่งด่วน เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน โดยต้องนำกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้มีขึ้นมาพิจารณาประกอบการอนุมัติด้วย

๔.๘ ประเด็นเรื่อง มาตรา ๔๐

ความเห็น

การควบคุมงบประมาณ โดยกำหนดให้การจ่ายเงินหรือกอหน้ผูกพันให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินได้โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรร แต่กลับมีข้อยกเว้นบางรายจ่าย โดยเฉพาะรายจ่ายที่ผู้อำนวยการกำหนดนั้น เป็นอย่างไร หรือแสดงว่าหน่วยงานจะเบิกจ่ายได้โดยไม่ต้องมีเงินจัดสรรที่ปกติจะกำหนดรายการวงเงินให้เบิกจ่ายได้ในระบบ GFMS ของกระทรวงคลังกรณีนี้จะเป็นปัญหาในทางปฏิบัติ ซึ่งคลังจะให้เบิกจ่ายได้อย่างไรโดยไม่มีรายการวงเงินจัดสรร ซึ่งหากจะไปดูแผนปฏิบัติงานจะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นรายการไหนที่กำหนดและหากต้องนำรายการนั้นๆ ไปขอตกลงกับคลังเพื่อขอเบิกอีก ก็จะเป็นภาระเพิ่มขึ้นตอนและล่าช้า ซึ่งจากเดิมการเบิกจ่ายพัฒนาเป็นอิเล็กทรอนิกส์แล้วแต่กลับต้องมาเพิ่มขึ้นตอนเอกสารอีก

คำชี้แจง

การจ่ายเงินหรือกอหน้ผูกพันให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินได้โดยต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรร ในกรณีแผนงานบุคลากรภาครัฐและรายจ่ายอื่นที่ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณกำหนดโดยคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ สามารถดำเนินการได้โดยไม่ต้องได้รับอนุมัติเงินจัดสรร เนื่องจากเป็นการจัดสรรเงินภายใต้กรอบวงเงินตามจำนวนเงินที่ได้กำหนดไว้โดยมีข้อยกเว้นที่ต้องจ่ายและมีระยะเวลาการใช้จ่ายที่แน่นอนอยู่แล้ว เป็นการลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีความคล่องตัวมากขึ้น

๔.๙ ประเด็นเรื่อง หมวด ๗ การประเมินผลและการรายงาน

ความเห็น

๑. โดยทั่วไปแล้ว “ผลสัมฤทธิ์” ยากต่อการวัดผลและยังยากต่อการวัดผลให้แล้วเสร็จภายในปีที่มีมีการใช้งบประมาณนั้น เนื่องจากผลสัมฤทธิ์เป็นผลในลักษณะ outcome และ impact ซึ่งคงต้องรอให้มีการใช้จ่ายงบประมาณไปทั้งหมดตามแผน/เป้าหมายระยะหนึ่งก่อน จึงจะสามารถวัดผลสัมฤทธิ์/ผลกระทบได้...การกำหนดให้มีการประเมินช่วงก่อน ระหว่าง และหลัง อาจจะไม่สามารถทำได้จริง

๒. การกำหนดให้หน่วยงานเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณ นั้น สำนักงบประมาณมีวิถีใดในการตรวจสอบ/ยืนยัน ว่าผลที่ส่งมานั้นเป็นความจริง/น่าเชื่อถือหรือไม่ และจะนำผลนั้นไปวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ด้วยวิถีใด

๓. สำนักงบประมาณใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์มานานหลายปีแล้ว การกำหนดให้มี “ผลสัมฤทธิ์” ตามร่างนี้ แตกต่างจากระบบผลสัมฤทธิ์เดิมที่สำนักงบประมาณใช้อยู่อย่างไร

๔. การติดตามรายงานผลสัมฤทธิ์ ตามพรบ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ เดิมแค่รายงานธรรมดา ยังให้กรมต้องกรอกรายงานจำนวนมากอยู่เสมอ ถ้าตามร่าง พรบ.ใหม่สำนักงบประมาณจะสามารถติดตามรายงานผลได้หรือไม่

คำชี้แจง

๑. การวัดผลสัมฤทธิ์จะเป็นการประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้สามารถเห็นผลในลักษณะ outcome และ impact ได้ แต่ทั้งนี้ สำนักงบประมาณได้จัดวางระบบการติดตามและประเมินผล การดำเนินงาน ตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประกอบด้วย ๑) การติดตามและประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ เป็นการประเมินความพร้อม ความต้องการ ความจำเป็นหรือศักยภาพต่างๆ เพื่อกำหนดทิศทาง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ก่อนเริ่มโครงการ ๒) การติดตามและประเมินผลระหว่างดำเนินโครงการ เป็นการประเมินความก้าวหน้าของโครงการ เน้นประสิทธิภาพของการใช้จ่ายงบประมาณ เพื่อนำไปสู่การปรับปรุง แก้ไขการดำเนินงานของกิจกรรม/โครงการให้มีประสิทธิภาพ และเพิ่มโอกาสความสำเร็จตามเป้าหมายทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ ภายในกรอบเวลาและทรัพยากรที่กำหนดให้มากที่สุด และ ๓) การติดตามและประเมินผลเมื่อสิ้นสุดโครงการ เป็นการประเมินเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ เพื่อศึกษาความยั่งยืนของโครงการ และการบรรลุจุดมุ่งหมาย ในเชิงผลกระทบของโครงการ ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๒. การขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีนั้น ในขั้นตอนแรกหน่วยงาน/กระทรวง กำหนดความเชื่อมโยง แสดงผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และกำหนดแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และสำนักงบประมาณ จัดทำภาพรวมความเชื่อมโยงที่สอดคล้องกับแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ พร้อมกำหนดให้หน่วยงานรายงานผลการ ปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายเดือน รายไตรมาส

ดังนั้น การรายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงาน/กระทรวง ผ่านระบบ สารสนเทศ (BB Ev-MIS) โดยระบบดังกล่าวได้เชื่อมโยงผลการเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบ GFMS ของ กระทรวงการคลัง ซึ่งจำเป็นต้องยึดถือรายงานผลการดำเนินงานโดยหัวหน้าส่วนราชการ และสำนักงบประมาณ ได้นำผลรายงานดังกล่าวมาวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ด้วยวิธีเปรียบเทียบกับแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย งบประมาณ และค่าเป้าหมายตัวชี้วัดของหน่วยงานที่กำหนดไว้ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ ต่อไป

๓. ที่ผ่านมาสักงบประมาณใช้ระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ ได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมายที่กำหนด คือ Input - Process - Output - Outcome เป็นสำคัญ

ร่างพระราชบัญญัติฯ ฉบับใหม่ สำนักงบประมาณกำหนดให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลผ่านระบบ สารสนเทศ BB Ev-MIS ซึ่งการกรอกข้อมูลจำนวนน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับจำนวน ผลผลิต/โครงการ/รายการ ที่แต่ละ หน่วยงานได้รับจัดสรรงบประมาณ เมื่อหน่วยงานบันทึกข้อมูลในระบบได้ครบถ้วน สำนักงบประมาณจะสามารถ ใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ เพื่อประกอบการจัดทำงบประมาณ ต่อไป

๔.๑๐ ประเด็นเรื่อง หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

ความเห็น

ระบุครอบคลุมแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ไม่ได้หมายรวมถึงระดับบริหาร/การเมือง ใช่หรือไม่ ถ้าใช่... ควรปรับปรุงให้ครอบคลุม เพื่อป้องกันการใช้งบประมาณอย่างไม่เหมาะสม/นโยบายประชานิยมเกินขอบเขตด้วย

คำชี้แจง

กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณเป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับกระบวนการ ขั้นตอนในการจัดการงบประมาณ ซึ่งมุ่งเน้นให้การจัดทำและการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณเป็นไปอย่างโปร่งใส และตรวจสอบได้ ดังนั้น บทกำหนดโทษจึงกำหนดเฉพาะผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการจัดการงบประมาณ ซึ่งจะไม่สามารถครอบคลุมถึงฝ่ายการเมืองได้ แต่ทั้งนี้ได้มีบทกำหนดโทษกรณีบุคคลภายนอกได้รับประโยชน์จากการกระทำผิดดังกล่าวต้องร่วมรับผิดชอบกับผู้กระทำด้วย ซึ่งจะรวมถึงทุกฝ่ายนอกเหนือจากผู้ปฏิบัติงาน ประกอบกับมีกฎหมายอื่นในการกำกับดูแลการกระทำทางการเมืองอยู่แล้ว เช่น กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เป็นต้น

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานงบประมาณได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. แล้ว เห็นควรยื่นตามร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ที่ผ่านการตรวจพิจารณาจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว

รายงานสรุปผล

การรับฟังความคิดเห็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ความเว็บไซต์สำนักงาน (www.bb.go.th)

ดำเนินการโดย สำนักงบประมาณ

เอกสารงบประมาณ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ฉบับร่าง พ.ร.บ.)

การรับฟังความคิดเห็นประชาชนต่อการจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

(ตามกรอบหลักการ - ขั้นตอนการดำเนินการที่กรมการคลัง และกรมการคลัง/กรมการคลัง)

คำแถลงประกอบงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

โดย พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

มีผลต่อลภาคนิติบัญญัติแห่งชาติ

ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๐

สรุปผลการแสดงความคิดเห็น

ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

รายงานผลการเบิกจ่าย
ตามแผนการดำเนินงาน (๓ ปีงบประมาณ)
ไปไตรมาสที่ ๓ ปี ๒๕๕๙ (๖๐,๐๐๐ ล้านบาท)

งบประมาณคงเหลือที่จังหวัด (AREA)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๐

งบประมาณคงเหลือที่จังหวัด (AREA)
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑ (แผนเดิม)

 พระราชบัญญัติ

 กระทรวงการคลัง
โดย **ดร. อเล็กซานเดอร์**

 กระทรวงศึกษาธิการ
โดย **ดร. อเล็กซานเดอร์**

 กระทรวงสาธารณสุข
(โดย **ดร. อเล็กซานเดอร์**)

 กระทรวงศึกษาธิการ
การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

 กระทรวงศึกษาธิการ
ปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

การขอเสนอราคาแสดงความคิดเห็น
ของพระราชบัญญัติการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑
ระหว่างวันที่ ๑๖-๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๐

แสดงความคิดเห็น

สรุปผลการแสดงความคิดเห็น
จากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

รายงานผลการเบิกจ่าย
ตามพระราชบัญญัติการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ (๒๕๕๘-๒๕๖๑)

บัญชีการลงบันทึก (ARCA)
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

รายงานความพึงพอใจ (ARCA)
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปี

เอกสารงบประมาณ
โดยสังเขป
อิเล็กทรอนิกส์

เอกสารงบประมาณ
อิเล็กทรอนิกส์

เอกสารจากคลังข้อมูล
(เล่มเขียว)

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปี

บัญชีการงบประมาณระดับสูง
(นงส.)

รายงานประจำปี

เอกสารจากคลังข้อมูล

รายงานประจำปี

ผลงานสำคัญของหน่วยงาน

ข่าวสารจากโฆษกสำนักงานประมาณ

เว็บไซต์ สำนักงานประมาณ
แผนผังข้อมูลงบประมาณรายจ่ายในมิติต่างๆ ให้ประชาชนรับทราบ

ถาม - ตอบ
ข้อสงสัยในการงบประมาณ

การรับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.

หน้าหลักระบบ

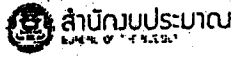

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง ถนนพระยาเพชรบุรี กรุงเทพมหานคร 10200

<p>สภาพปัญหาและ สาเหตุของปัญหา</p> <p>สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา</p>	<p>ความจำเป็น ในการตรากฎหมาย</p> <p>ความจำเป็นในการตรากฎหมาย</p>	<p>สาระสำคัญของ กฎหมาย</p> <p>สาระสำคัญของกฎหมาย</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติ วิธีการงบประมาณ พ.ศ.</p> <p>ร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ.</p>
--	--	--	--

หน้าเข้าสู่ระบบ

10200

หน้าเข้าสู่ระบบ

ชื่อ (Username)

รหัสผ่าน

เข้าสู่ระบบ

ลงทะเบียน

ลงทะเบียน

ชื่อ

นามสกุล

อีเมล (Username)

รหัสบัตรประชาชน

รหัสผ่าน
ทุกตัวอักษรในรหัสผ่านต้องเป็นตัวเลขและตัวอักษรภาษาอังกฤษเท่านั้น

ยืนยันรหัสผ่าน

เพศ

ชาย หญิง

ประเภทบุคลากร

ประชาชนทั่วไป ก.บ.ค.

กรณีศึกษา

ผู้ตรวจการเลือกตั้ง ผู้ลงทะเบียน ผู้ลงทะเบียน ก.บ.ค.

Captcha

คลิกตามตัวเลขเรียงตัวในภาพเพื่อตรวจสอบว่าคุณเห็น

ยินยอมเงื่อนไข [คลิกเพื่อดูเงื่อนไข](#)

ลงทะเบียน [สำเร็จ](#)

สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้ประกาศใช้ บังคับมาเป็นเวลานาน บทบัญญัติที่มีอยู่ไม่เพียงพอที่ใช้เป็นหลักในการจัดการงบประมาณภายใต้ กระบวนการและแนวคิดเกี่ยวกับระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์ในปัจจุบัน ที่ต้องมี การบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งในมิติด้านภารกิจของหน่วยงาน (Function) มิติด้าน ยุทธศาสตร์เฉพาะของรัฐบาล (Agenda) และมีติงบประมาณในเชิงพื้นที่ (Area) อีกทั้งการพิจารณา งบประมาณที่ครอบคลุมทุกแหล่งเงินอื่นของหน่วยงาน รวมทั้งการสร้างกลไกการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ

ความจำเป็นต้องตรากฎหมาย

ด้วยสำนักงบประมาณได้ดำเนินการปฏิรูประบบงบประมาณ เพื่อให้ระบบงบประมาณแบบ มุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิด ผลสัมฤทธิ์ในทางปฏิบัติ โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ การเพิ่มขอบเขตความครอบคลุม งบประมาณ การปรับเปลี่ยนบทบาทและขอบเขตการติดตามประเมินผลของสำนักงบประมาณ การกำหนดให้ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง ทั้งนี้ ได้มีการ ปรับปรุงกลไกการดำเนินงานด้านงบประมาณโดยให้ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ และมุ่งเน้นให้มีการ จัดทำงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้มีการบูรณาการงบประมาณระหว่างหน่วยงาน ที่สอดคล้องกับภารกิจหลักของหน่วยงานและภารกิจที่เป็นการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลทำให้การ ใช้จ่ายงบประมาณไม่ซ้ำซ้อน มีความคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งให้มีการกำหนดกรอบประมาณ การรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะการคลังของรัฐบาลเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามปีเพื่อรักษา วินัยทางการคลังในการกำหนดกรอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายและเพื่อให้ทราบถึงภาระงบประมาณที่จะ เกิดขึ้นในอนาคต ดังนั้น เพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศและส่งเสริมให้กระทรวง ทบวง กรม จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทในการตัดสินใจมากขึ้นพร้อมทั้งจัดให้มีระบบควบคุมตรวจสอบที่มี ประสิทธิภาพและโปร่งใสจึงจำเป็นต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ...

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

๑. ที่มาของงบประมาณรายจ่าย การจัดทำงบประมาณต้องคำนึงถึงฐานะทางการคลังของประเทศ ความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในและภายนอกประเทศ ความเป็นธรรมทางสังคม นโยบายรัฐบาล และภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ (มาตรา ๒๓) โดยผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณมีหน้าที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับ และฐานะทางการคลังของรัฐบาล (มาตรา ๑๙ (๒))

ทั้งนี้ สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานหลัก โดยร่วมกับกระทรวงการคลัง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อดำเนินการในการกำหนดนโยบายงบประมาณประจำปี ประมาณการรายได้ งบประมาณรายจ่าย รวมถึงกำหนดสัดส่วนงบประมาณรายจ่ายและกรอบงบประมาณการรายจ่าย งบประมาณรายรับ และฐานะทางการคลังของรัฐบาล เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๓ ปี (มาตรา ๒๔)

๒. หน่วยรับงบประมาณ กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณ (มาตรา ๔) หมายความว่า หน่วยงานของรัฐที่ขอรับหรือได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่าย และให้หมายความรวมถึงสภาอากาศไทยด้วย โดยหน่วยงานของรัฐ ประกอบด้วย (๑) ส่วนราชการ (๒) รัฐวิสาหกิจ (๓) หน่วยงานของรัฐสภา ศาลยุติธรรม ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ องค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ และองค์กรอัยการ (๔) องค์การมหาชน (๕) ทุนหมุนเวียนที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล (๖) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ (๗) หน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กฎหมายกำหนด

๓. ความครอบคลุมงบประมาณ กำหนดให้การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่าย หน่วยรับงบประมาณจะต้องแสดงวัตถุประสงค์ แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ และให้จัดส่งรายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการกำหนด (มาตรา ๒๕ วรรคสอง)

๔. จำแนกประเภทงบประมาณรายจ่ายที่กำหนดในพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (มาตรา ๑๔) ดังนี้

- (๑) งบประมาณรายจ่ายงบกลาง
- (๒) งบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ
- (๓) งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ
- (๔) งบประมาณรายจ่ายบุคลากร
- (๕) งบประมาณรายจ่ายสำหรับทุนหมุนเวียน
- (๖) งบประมาณรายจ่ายเพื่อการชำระหนี้ภาครัฐ
- (๗) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินคงคลัง
- (๘) งบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้เงินทุนสำรองจ่าย

ทั้งนี้ งบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ได้แก่ งบประมาณที่ตั้งไว้สำหรับแผนงานบูรณาการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ โดยมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่สองหน่วยขึ้นไปร่วมกันรับผิดชอบดำเนินการ (มาตรา ๑๖)

๕. การบริหารงบประมาณรายจ่าย กำหนดให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย ให้เป็นไปตามระเบียบที่ผู้อำนวยการกำหนด (มาตรา ๓๓) โดยกำหนดหลักการให้สามารถโอนงบประมาณรายจ่ายไปใช้สำหรับหน่วยรับงบประมาณอื่นภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน รวมถึงการโอนงบประมาณรายจ่ายภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ ซึ่งจะต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการ (มาตรา ๓๕)

๖. การควบคุมงบประมาณ กำหนดให้หัวหน้าหน่วยรับงบประมาณ รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรี ซึ่งตามกฎหมายให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ มีหน้าที่ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายให้เป็นไปตามแผนงานหรือรายการและภายในวงเงินงบประมาณรายจ่ายตามที่ได้รับจัดสรร (มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙)

๗. เงินทุนสำรองจ่าย กำหนดให้มีเงินทุนสำรองจ่าย จำนวน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยคณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติให้นำไปจ่ายได้ในกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนเพื่อประโยชน์แก่ราชการแผ่นดิน และงบประมาณรายจ่ายงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นไม่เพียงพอ ทั้งนี้ จะต้องตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อชดใช้ เพื่อสมทบเงินทุนนั้นไว้จ่ายต่อไปในโอกาสแรก (มาตรา ๔๕)

๘. การประเมินผลและการรายงาน กำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้งบประมาณ (มาตรา ๔๖) และในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณใดไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณจะต้องจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขต่อหน่วยรับงบประมาณ และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัดเพื่อทราบ หากหน่วยรับงบประมาณไม่สามารถปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณจะรายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อสั่งการตามความเห็นสมควรต่อไป (มาตรา ๔๘)

ตารางแผนการจัดทำกฎหมายลำดับรอง กรอบระยะเวลา และกรอบสาระสำคัญของกฎหมายลำดับรอง

ลำดับ	กฎหมายลำดับรอง	เรื่อง	บทอาศัยอำนาจ	สาระสำคัญ	ระยะเวลาการจัดทำ
๑	ระเบียบ	ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ	มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔	กำหนดวิธีการบริหารงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งหลักเกณฑ์วิธีการในการจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย เพื่อให้หน่วยรับประมาณถือปฏิบัติ	๖ เดือน
๒	ระเบียบ	ระเบียบว่าด้วยการโอนงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ และรายจ่ายบุคลากร	มาตรา ๓๕	กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการโอนงบประมาณรายจ่ายข้ามหน่วยรับงบประมาณ สำหรับงบประมาณรายจ่ายที่อยู่ภายใต้แผนงานบูรณาการเดียวกัน และที่อยู่ภายใต้แผนงานบุคลากรภาครัฐ เพื่อให้หน่วยรับประมาณถือปฏิบัติในการใช้จ่ายงบประมาณบรรลุตามวัตถุประสงค์ของแผนงานบูรณาการในแต่ละแผนงานที่ฝ่ายนิติบัญญัติให้ความเห็นชอบ และให้การบริหารงบประมาณรายจ่ายบุคลากรภาครัฐมีความคล่องตัว สามารถประมาณการแนวโน้มของรายจ่ายบุคลากรภาครัฐในอนาคตได้	๖ เดือน

ลำดับ	กฎหมายลำดับรอง	เรื่อง	บทอาศัยอำนาจ	สาระสำคัญ	ระยะเวลาการจัดทำ
				ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น	
๓	ระเบียบ	ระเบียบว่าด้วยการก่อกำหนดผู้กักขังข้ามปี	มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒	กำหนดแนวทางบริหารงบประมาณรายจ่ายที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีให้ก่อกำหนดผู้กักขังข้ามปีงบประมาณ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณถือปฏิบัติ	๖ เดือน

หลักเกณฑ์อื่นๆ ที่สำนักงานประมาณจะต้องจัดทำตามความเหมาะสมเป็นคราวๆ ไป

๑. หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณที่ล่วงแล้วไปพลางก่อน (ร่างมาตรา ๑๒)
๒. ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายข้ามปี (ร่างมาตรา ๑๘)
๓. หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำกรอบประมาณการรายจ่าย ประมาณการรายรับและฐานะการคลังของรัฐบาล (ร่างมาตรา ๑๙(๒))
๔. หลักเกณฑ์การให้หน่วยรับงบประมาณเสนอประมาณการรายรับและรายจ่ายและสถานะเงินนอกงบประมาณ (ร่างมาตรา ๑๙(๓))
๕. หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตีงงบประมาณรายจ่ายซึ่งแสดงวัตถุประสงค์ แผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ (ร่างมาตรา ๒๕)
๖. หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตีงงบประมาณรายจ่ายของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ร่างมาตรา ๒๗)
๗. หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตีงงบประมาณรายจ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ร่างมาตรา ๒๙)
๘. หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนงานบูรณาการ (ร่างมาตรา ๓๑)
๙. หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำงบประมาณรายจ่ายตามแผนงานบูรณาการ (ร่างมาตรา ๓๒)
๑๐. หลักเกณฑ์และวิธีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณภายในหน่วยรับงบประมาณ (ร่างมาตรา ๔๑)